ANT

Haftalık Dergi • 10 Mart 1970 • Sayı 167 • 150 Krş

Devrimci
Demokratik
Halk
İktidarı

DEVRİMCİ HALK MUHALEFETİNİ GÜÇLENDİRELİM

• biri •

1 mart

□ Ortak Pazar faciası

Türkiye'yi Ortak Pazar'a sokmak için hummalı faaliyet devam ederken, Ege Bölgesi Sanayi Odası yöneticisi Selahattin Karaoğlu, «Had safhaya ulaşan saç sıkıntısı nedeniyle İzmir'de madeni eşya fabrikalarının kapanma hazırlığı içinde olduklarını» açıklamıştır. Daha şimdiden büyük sarsıntılar geçiren ve ancak karaborsadan hammadde temin ederek ayakta durabilen sanayiimizin, Ortak Pazar'a girdikten sonra yıkılacağı muhakkaktır. Buna karşılık İstanbul Sanayi Odası Meclis Başkanı, «Sanayicilerimizin büyük çoğunluğu Ortak Pazar'a karşı değildir. Ve büyük riski taşıyanlar da bunlardır. Böyle olsuğu halde bazı profesörler çok bedbin görüşlerde bulunmaktadır» demiştir. Sosyal hiç şüphesiz «sanayicilerin çoğunluğu» derken, İstanbul'daki montaj sanayicilerini kasdetmekte, gerçek sanayicilerin *Ortak Pazar* karşısında yıkılmasından zerre kadar endişe duymamaktadır.

□ Cezair'de Millileştirme

İlk olarak petrol şirketlerini millileştirmiş bulunan Cezayir Hükümeti yeni aldığı bir kararla Fransızlara ait 6 kereste ve tomruk şirketini millileştirmiştir. Kararın gerekçesinde, bu şirketlerin Cezayir ekonomisine olumlu hiçbir katkıda bulunmadıkları, ayrıca son yıllarda yatırım yapmaktan kaçındıkları belirtilmektedir.

□ ATÖF'e Baskı

Almanya Türk Öğrenci Federasyonu Başkanı Hakkı Keskin, vatandaşlıktan çıkartılmakla tehdit edilmektedir. Federasyonun açıkladığına göre, bakanlık, Keskin'in üç ay içinde Türkiye'ye dönmesini istemiş, aksi takdirde vatandaşlıktan çıkartılacağı tehdidinde bulunmuştur. Oysa Keskin öğreniminin son devresindedir. Geçen yıl, yurt sorunlarıyla ilgilendikleri, Türk işçileriyle ilişki kurdukları, işçi ve öğrenciler arasında bilinçlenme seferberliğine giriştikleri için sadece Batı Berlin'de, Hakkı Keskin de dahil olmak üzere, dokuz öğrencinin öğrencilikleri kaldırılmış, bursları kesilmiş, pasaportları uzatılmamıştı. Bunun üzerine Berlin Senatosu Türk öğrencilerine yardımcı olarak öğrenimlerine devam imkanını sağlamıştı. Dokuz devrimci öğrencinin kendi paralarıyla bile Avrupada işçilerimizle beraber kalmasını engellemek için iktidar her türlü kanun dışı davranıştan kaçınmamaktadır.

2 mart

3 mart

Gerillacıların Başarısı

Guatemala'da tutuklu bulunan bir öğrenci liderinin salıverilmesi için, Dışişleri Bakanı Fuentes Mohr, «Silahlı Devrim Kuvvetleri» tarafından kaçırılmıştır. Öğrenci lideri Giron Calvillo 24 saat içinde serbest bırakılmadığı takdirde bakanın öldürüleceğini açıklayan gerillacılar, isteklerini gerçekleştirmişlerdir. Bakan ile öğrenci lideri Meksika Büyükelçiliği'nde değiştirilmiştir. Şehir gerillacılarının bu yeni başarısı, Latin Amerika'da hakim çevrelerin korkusunu adamakıllı artırmıştır.

□ TDGF ve 11 Devrimci

***Bir süre Filistin cephesinde* bulunduktan sonra yurda dönüşlerinde Diyarbakır Tıp Fakültesi'ne sabotaj yapacakları iddiasıyla tutuklanan 11 devrimci gencin durumlarıyla ilgilenmek üzere Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu adına bir heyet Diyarbakır'a gitmiştir. DDGF Genel Başkanı Attila Sarp, Devrimci Avukatlar Derneği Başkanı Niyazi Ağırnaslı, ODTÜ Öğrenci Birliğinde Tevfik Fikret Nas ve ODTÜ Öğrenci Forumu Temsilcisi Çağatay Anadol, incelemelerden sonra bir rapor hazırlayacaklardır.**

□ TİP Dava Açıyor

Bazı siyasi partilere bütçeden ödenek verilmesini sağlayan kanunun iptali için TİP Genel Yönetim Kurulu, Anayasa Mahkemesi'ne başvurmayı kararlaştırmıştır. Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki iptal kararından sonra, daha o kararın gerekçesi açıklanmadan alelacele bir kanun daha çıkartılmış ve hazine yardımının üç burjuva partisi, AP, CHP ve GP arasında bölüşülmesi sağlanmıştır.

□ *Laos'ta Şenlikler*

Laos'taki stratejik Küpler Ovası'nın tekrar Patet Lao birliklerince ele geçirilmesi, Sam Neua kesimindeki Laos halkı tarafından şenliklerle kutlanmıştır. Öte yandan Kuzey Vietnam ve Patet aLo birlikleri harekata başarı ile devam etmekte olup kraliyet başkenti Luang Prabang havantopu ateşine tutulmuştur. Halkın da desteğiyle kazanılan bu başarılar karşısında paniğe kapılan Amerika, sivil halkın da meskun bulunduğu yerleri stratejik B - 52 bombardıman uçaklarıyla bombalamaktadır. Ancak, Patet Lao Radyosu, Amerika'nın bu harekatıyla da alay ederek şöyle demektedir: «Stratejik bombardıman uçaklarını taktik görevlerde kullanmak, bir evi korumak için bekçi köpekleri yerine öküzlerden medet ummak kadar saçmadır. Çünkü bu uçakların gürültüsü çok uzaktan işitilmekte ve birliklerimiz gayet kolaylıkla dağılarak sığınaklarına girebilmektedir.»

□ YTP Baş Değiştirdi

Kabine buhranı dolayısıyla AP Yeminlililerinin giriştikleri milletvekili satınalma kampanyası karşısında en fazla YTP'nin kayba uğraması üzerine bu partinin genel başkanı Dr. Yusuf Azizoğlu, sudan bahanelerle genel başkanlıktan istifa etmiştir. Bunun üzerine toplanan YTP Genel Yönetim Kurulu genel başkanlığa Tahsin Banguoğlu'nu seçmiştir. Banguoğlu, «Ben nöbet aldım. Partimizin güzel geleneklerinden biri budur. Bizde genel başkanlık değişmez değildir. Münasip görülen süre çalışılır, bırakılır» demiştir. YTP'lilerin bir başka geleneği de, tekrar post elde etme umudu kalmayınca milletvekillerinin AP'ye kapağı atmalarıdır.

□ Sosyalistler Kazandı

Avusturya'da yapılan genel seçimlerde sosyalistler beklenmedik bir zafer kazanarak Muhafazakarlar'ı yenilgiye uğratmışlardır. 165 sandalyelik parlamentoda sosyalistler 81, Muhafazakarlar 78, Hürriyet Partisi ise 6 sandalye elde etmişlerdir. Ne var ki, Avusturya sosyalistlerinin görüşleriyle, Muhafazakarlar arasında temelde pek büyük görüş farkı olmadığından, her ikisi de emperyalist ülkelerden yana ve sosyal - demokrat bir politika izlediklerinden, koalisyon nasıl kurulursa kurulsun, ülkede önemli değişiklikler beklenmemektedir.

□ Mütevelli Heyet

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde öğrencilerin ve öğretim üyelerinin direnmesi karşısında sermaye çevrelerinin ve siyasi iktidarın kontrolundaki Mütevelli Heyet istifa etmek zorunda kalmıştır. Akademik Konsey de, yayınladığı bir bildiride, ODTÜ'de durumun gerginleşmesine ve çıkmaza girmesine Mütevelli Heyet'in sebep olduğunu açıklamıştır. Mütevelli Heyet'in istifası üzerine ODTÜ öğrencileri derslere girmişlerdir. Bundan böyle ODTÜ'nin «mütevelli heyet»le idare edilemeyeceği, üniversiteye özerklik tanıyacak bir mevzuat değişikliği yapılması zorunluluğu artık iyice anlaşılmıştır.

4 mart

□ Esnaf Sayısı Artıyor

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Genel Başkanı Hüsamettin Tiyanşan, 1970 yılında Türk esnaf ve zanatkar sayısının 4 milyonu bulacağını açıklamıştır. Bunlar içerisinde tek başına çalışanlar olduğu gibi, yanında işçi çalıştırmakla beraber endisi de emek harcayan sanatkarlar büyük yekun tutmaktadır. İşçi sınıfının devrimci mücadelesinde müttefiki olabilecek küçük burjuvazinin bu kesiminin sorunları üzerine sosyalistler daha dikkatle eğilmek, bu potansiyeli «Demokratik Halk İktidarı» doğru yönlendirmek zorundadırlar.

□ Nazım Hikmet Plağı

Almanya'da hazırlanan, Nazım Hikmet'in kendi sesinden doldurulmuş 33 devirlik büyük boy bir plak piyasaya çıkartılmıştır. Nazım Hikmet, plakta yeralan «Türkiye'den niçin ayrıldım?» konulu konuşmasında şöyle demektedir: «13 yıl işlemediğim bir suçtan ötürü zindanda yatırıldım. Hapishaneden çürük bir kalble çıktım. Buna rağmen beni askere almak istediler. Ben askerlikten ve askerden kaçacak adam değilim. Aldığım bilgilere göre, benimle ilgili bir takım hazırlıklar yapılmış. Bunlara dair elimde Menderes Hükümeti'nin hazırladığı deliller var. Günü gelince bunları da açıklayacağım. Eğer Türkiye'den ayrılmasaydım, cesedim Türkiye'de kalacaktı, ama bugünkü hizmetlerimi yapamayacaktım.»

□ Gençtürk'e dava

Yeni Gün Gazetesi'nin 16 Ocak günlü sayısında öğretmen boykotu ile ilgili olarak yazdığı «Temel Sorunlara İnilmedikçe» başlıklı yazıdan dolayı yazar İsmail Gençtürk hakkında, Türk Ceza Kanunu'nun 312. Maddesine göre «sınıfları tehlikeli surette kin ve adavete teşvik» iddiasıyla dava açılmıştır. Duruşmalar, Ankara Toplu Basın Mahkemesi'nde devam etmektedir.

Filo gelemiyor

Amerikan 6. Filosu'na mensup bir kısım gemilerin bu ay içinde İzmir Limanı'na yapacakları ziyaret Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın emriyle iptal edilmiştir. Altıncı Filo, İstanbul ve İzmir gibi büyük limanlara artık ziyarette bulunmağa cesaret edememekle beraber, Akdeniz'deki küçük limanlarımıza gelip gitmektedir.

5 mart

Şiar Yalçın olayı

Devrimci savcılardan Şiar Yalçın'a, Yüksek Savcılar Kurulu'nun üçte ikisinin kararıyla işten el çektirilmiştir. Yalçın, bu işlem karşısında Danıştay'a başvuracaktır.

☐ Barış Gönüllüleri

Öğrencilerin boykota başlamaları üzerine Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nde görevli iki barış gönüllüsü, «faydalı olmadıkları» gerekçesiyle işten çıkartılmışlardır. Okulda İngilizce dersi veren Robert İmlah ve Corrine Merkel'in işten çıkartılması üzerine öğrenciler boykota son vermişlerdir.

☐ Fordtaki Türkler

Almanya'da Ford fabrikalarında çalışan Türk işçilerinden 15'i aldıkları ücretin az oluşu, buna karşılık yaptıkları işin ağır ve ezici olması yüzünden toplu halde iş bırakmışlar, üç saat çalışmamışlardır. İşi bırakan işçiler, personel bürosuna gidip durumu anlatmışlar, büronun duruma müdahalesi karşısında patronun adamı da, «bunların hepsinin çıkışını verin» tehdidini savurmuştur. Ancak işçilerin direnişte kararlı olduklarını gören yöneticiler, bu hareketin başka kısımlara da sıçrayabileceği korkusuyla işçilerle anlaşma yoluna gidilmesini istemişlerdir. Neticede iki kişi işten atıldıktan sonra diğerlerinin ücretlerine zam yapılmıştır.

☐ Köln'de Seçimler

Köln Türk Gençliği Kültür Kulübü'nün olağan kongresi yapılmış ve seçimler neticesinde yönetim kuruluna Koral Işıtman, Ayhan Alpagut, Doğan Kekevi, Mustafa Tutkun ve Kamber Kaplan seçilmişlerdir.

☐ Öğrenci Kıyımı

Bursa Eğitim Enstitüsü'nde boykot nedeniyle disiplin kurulu tarafından 34 öğrenci hakkında «bir yıl okuldan uzaklaştırma», diğerleri hakkında da «2-15 gün arasında işten uzaklaştırma» kararı verilmiştir. Ayrıca bir ay önce süresiz kapatılan okulda yeniden derslere başlanmak.

☐ Merkez Sol Kabine

Uzun süreden beri İtalya'da devam eden kabine buhranına Mariano Rumor'un da bir çare bulamaması üzerine, bu defa yine Hıristiyan Demokratlardan Aldo Moro başbakanlığa getirilmiştir. Moro, Hıristiyan Demokrat, Sosyal Demokrat, Sosyalist ve Cumhuriyetçi partilerden bir «merkez-sol» kabine kurmağa çalışmaktadır.

☐ İ.T.Ü. de genel boykot

İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri yaptıkları forum sonunda süresiz boykot kararı almışlardır. Öğrenci liderleri yaptıkları konuşmalarda bozuk düzenin sürdürüldüğünü, Senato'nun öğrenci istekleri konusunda olumlu bir tavır takınmadığını belirtmişlerdir. Forumdan sonra yüzlerce öğrenci Maçka'dan Taşkışla'ya kadar bir yürüyüş düzenleyerek senatoyu ve hükümeti protesto etmişlerdir.

7 mart

☐ Pompidou memnun

Büyük sermayenin adamı olarak Fransa Cumhurbaşkanlığına seçilen Pompidou, Birleşik Amerika'ya yaptığı ilk ziyaretten memnun dönmüştür. Her ne kadar Ortadoğu konusundaki ikiyüzlü politikasından dolayı Amerika'da yer yer Yahudi toplulukları tarafından aleyhte gösterilerle karşılanmışsa da, Nixon ve diğer Amerikan yöneticileriyle yaptığı görüşmelerde Pompidou Amerikan dümensuyundaki politikasını pekiştirmiş ve memnunluğunu Paris'e dönüşünde de açıklamıştır.

☐ Akçam uyarıyor

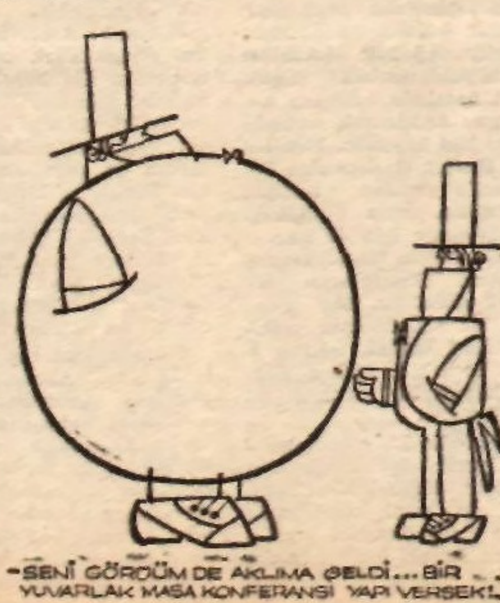
TÖS İkinci Başkanı Dursun Akçam, kamuoyu dikkatinin hükümet buhranına çevrildiği günlerde öğretmenler üzerinde «ince ve zalim bir kıyımın» sürdürülmekte olduğunu açıklamış, boykota katılan 20 bin öğretmenden 2 milyon lira ceza kesildiğini, 300 öğretmenin de harcırahsız olarak başka yerlere atandığını belirterek, «Kıyım devam ederse, yeni bir öğretmen boykotunun başlatılabileceğini» bildirmiştir. Nitekim, yurdun dört bir yanında kıyıma uğrayan devrimci öğretmenler TÖS Genel Merkezi'ne telefon ederek boykotun yeniden başlatılması için baskıda bulunmaktadırlar. Boykotla ilgili değerlendirmeleri sürdürmekte olan TÖS yöneticileri bu fiili baskılar karşısında kesin görüşlerini ortaya koymamakla beraber kitlenin isteklerini uygulayacaklarını açıklamışlardır.

GÖZ GÖRE — YALÇIN ÇETİN

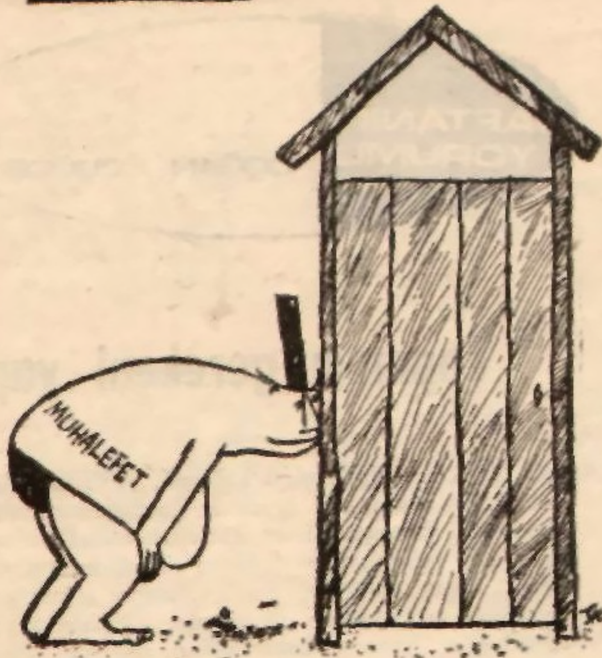

HAFTANIN YORUMU — DOĞAN ÖZGÜDEN

Yapması gerekeni yaptı!

AÇIKLANAN yeni Demirel kabinesi, ANT'ta kabine buhranının başından beri üzerinde durduğumuz ihtimali kesinkes doğrulamıştır. Evet, Demirel, milletle alay edercesine, eski bakanlardan hiçbirini değiştirmeden yeni kabineyi kurmak suretiyle, emperyalizmin tezgahladığı plan çerçevesinde kendisine düşen görevi bihakkın yerine getirmektedir. Emperyalizmin planı, sık sık belirttiğimiz gibi, Türkiye'nin sürüklendiği ekonomik ve sosyal çıkmaz karşısında, sosyal patlamalarla başedemeyeceği ve Washington'ın dümensuyunda işbirlikçi kapitalistler hegemonyasını sürdüremeyeceği bilinen tek parti iktidarı yerine, bir an önce bir koalisyon hükümetinin teşkilini sağlayacak ortamı yaratmaktır. Geçen yıl büyük burjuva partilerine mensup politikacıların arka arkaya Washington'a yaptıkları ziyaretlerden planın ilk uygulamasını Bayar meselesini ortaya atıp eski DP oylarını AP'den çelmek manevrasıyla İnönü yapmıştır. Seçimlerde Demirel de, 41'lerin ısrarla ileri sürdüklerine göre, tek başına AP iktidarı kurulmasını önlemek için elinden geleni ardına koymamıştır. Buna rağmen, seçmen kitlelerinin CHP'ye geleneksel düşmanlığı ve solun da yeterince etkin olamaması yüzünden oy çoğunluğu yine AP'ye teveccüh etmiş ve Demirel, kendi iradesine rağmen, tek başına iktidar sorumluluğuyla karşı karşıya kalmıştır.

SEÇİMLERDE koalisyon imkanını yaratılamaması üzerine oyunun ikinci perdesi sahneye konmuş ve Demirel mecliste çoğunluğu teşkil eden AP Grupu'nu bölmek için ikinci hükümeti kurarken Bilgiç'çileri tamamen kabine dışı bırakmak suretiyle parçalanmanın tohumlarını atmıştır. Bu tohumlar, Demirel'in hiçbir şekilde uzlaşmaz tutumunu sürdürmesiyle bütçe oylamasında meyvelerini vermiş ve bütçeye kırmızı oy verilmek suretiyle Demirel Hükümeti «güvensiz» hale düşürülmüştür. Demirel bu durum karşısında çekilmeğe dünden teşnedir, ama AP Genel Başkanı olduğu ve Filipin demokrasisi kuralları hükümetin en fazla milletvekiline sahip partinin genel başkanı tarafından kurulmasını emrettiği için, kabineyi kurma görevi tekrar kendisine verilmiştir. Yeni bir tek parti hükümeti kurabilmek için Demirel'in Bilgiç'çilerle bir uzlaşma yolu bulması gerekirken, asıl niyeti başka olduğu için bu yola da yanaşmamış, kabinede en küçük bir değişiklik yapmamak suretiyle bütün köprüleri atmıştır. Bu arada 226'yı bulmak için bazı milletvekili transferleri yapılmıştır ama, bu, Demirel'in iradesinden çok, iktidarın nimetlerini elden kaçırmamak isteyen çevresindeki Yeminlilerin gayretkeşliklerinin eseridir.

BUNDAN sonra ne olacaktır? Önümüzdeki güven oylamasında meclis çoğunluğunun karşısına, adeta meydan okurcasına, geçen defa fiilen güvensizlik oyu almış bir kadro ile çıkan Demirel Hükümeti'nin çoğunluk sağlaması ihtimali çok zayıftır. Bilgiç'çi olan, fakat geçen defa bütçeye beyaz oy veren AP milletvekillerinin de bu defa hükümet aleyhinde oy kullanması mümkündür. O takdirde, Demirel'in niyeti ve emperyalizmin hesabı gerçekleşmiş olacak, bir koalisyon kaçınılmaz hale gelecektir. Kaldı ki, Yeminlilerin yaptıkları transferlerle yada 41'lerin parti disiplinini ihlal etmemek için oylamaya katılmamalarıyla nisbi bir çoğunluk sağlansa bile, Üçüncü Demirel Hükümeti'nin uzun ömürlü olmasını beklemek safdilliktir. Ekonomik ve sosyal şartların da zorlamasıyla eninde sonunda AP Grupu parçalanacak ve yeni bir seçime gitmek kaçınılmaz hale gelecektir. AP'nin parçalanmış olarak katılacağı bir seçimin sonucu da, ya AP - CHP koalisyonu, yada burjuva partilerinin tümünün meydana getireceği bir milli(!) koalisyondur. Eğer koalisyonlar dönemi de, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin bekledikleri istikrarı sağlayamazsa, Yunanistan örneği bir yönetim sırada beklemektedir. Öyle bir yönetimin kişisel olarak kendilerine de yar olmayacağını bildikleri içindir ki, burjuva politikacıları, *«Demokratik rejim her bunalıma bir çare bulur»* yavesiyle zaman kazanmağa çalışmaktadırlar.

KABİNE ÇALIŞMALARI

Demirel'in sürprizi emperyalizmin planına uygundur!

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, üçüncü kabinesini, bir skandallar haftasının sonunda, meselelere yüzeyden bakanlar için sürprizli, fakat meselelerin derinine inebilenler için hiç şaşırtıcı olmayan bir şekilde kurdu.

Genellikle, Demirel'in, bütçe kırmızı oy aldıktan sonra gerek parti içi, gerekse parti dışı muhalifleriyle uzlaşma imkanları arayacağı ve ikinci kabinesinde şimşekleri üstüne çeken birtakım bakanları değiştirerek, biçimsel de olsa, yeni oylamada güvenoyu alabilecek bir ortam sağlamaya çalışacağı düşünülüyordu. Hattâ tahminler arasında, mümkün olduğu kadar çok kişiyi tatmin edebilmek için kabinedeki bakan sayısının 26'ya çıkartılacağı, gerekirse bakan yardımcılıkları ihdas edileceği söyleniyordu.

Gel gör ki, Demirel istifasını verdikten 20 gün sonra Çankaya'ya tekrar gittiğinde Cumhurbaşkanı'na aynı listeyi vermiştir.

Demirel'in bu davranışı, gerçekte, başta cumhurbaşkanı olmak üzere, meclisle, halkoyu ile alay etmekten başka bir şey değildir. Çünkü, cumhurbaşkanına sunulan kabine listesi 20 gün önce zımnen güvensizlik oyu alan kabine listesinin aynıdır. Madem ki 20 gün sonra aynı listeyi kabine diye cumhurbaşkanına sunacaktı, öyleyse Demirel bütçe oylamasından sonra neden istifa etmiş ve halkoyunu üç hafta süre ile oyalamıştır? Üstelik, bütçesi kırmızı oy alan bir hükümetin güvensizlik oyu almış sayılmayacağını o günlerde gazetelerde ve radyolarda ilan eden bizzat Başbakan'ın kendisidir. Kendisini güvensizlik oyu almamış saydığına göre, neden istifa etmiş ve yirmi gün sonra temcit pilavı gibi aynı kabineyi neden cumhurbaşkanının önüne sürmüştür?

Ve cumhurbaşkanı Sunay, kendisiyle adeta alay edercesine yapılan bu jesti nasıl hazmetmiş ve Demirel'in uzattığı listeyi itirazsız onaylamıştır?

Bunun nedenleri, «Haftanın Yorumu» sütununda da belirttiğimiz gibi gayet açıktır. Emperyalizmin tezgahladığı oyun çerçevesinde Sunay da, Demirel de, İnönü de, tek parti iktidarını imkansız kılarak bir koalisyon ortamı yaratmak için seferber olmuşlardır. Meclisin çoğunluğuna hakaret edercesine aynı listeyi «kabine» diye getirmekle Demirel ve bu listeyi onaylamakla Sunay, bile bile lades demişlerdir.

Devamlı ANT okurları, bir yıldan beri gelişmekte olan politik olayların gerçek nedenlerini ve eninde sonunda varacağı noktayı bilen insanlar olarak, bu pazartesi gününden itibaren hükümet programının açıklanmasını, güven oylamasını ve ondan sonraki gelişmeleri de, senaryoyu önceden bilen bir tiyatro seyircisi rahatlığı içinde, hiçbir şaşkınlığa kapılmadan izleyebilirler. Burjuva demokrasisinin çöküşünü gösteren gelişmeler sadece Demirel'in kabine oyunlarından yada 41'leri partiden attıramayan AP Yüksek Haysiyet Divanı Başkanı Mustafa Kaptan'ın o kızgınlıkla karısını pencereden atması atraksiyonundan, yada iktidar nimetlerinin ellerinden gitmekte olduğunu gören Yeminlilerin vesikalı milletvekillerini dahi, bir gazinoya şarkıcı, bir takıma futbolcu transfer eder gibi transfer etmelerinden ibaret de değildir.

Emperyalizm sahnede

Bir başka oyun da, Amerikan emperyalizminin Filipin demokrasisi ve koalisyonlar denemesinden sonra yedek kuvvet olarak gördüğü silahlı kuvvetler bünyesinde oynanmaktadır. Böyle durumlarda siyasi bakımdan da büyük önem kazanan Genelkurmay Başkanlığı için çeşitli söylentiler alıp yürürken, halen genelkurmay başkanı olan Orgeneral Memduh Tağmaç'ın birdenbire durumunun fenalaşması, ta Amerika'lara gidip geldikten sonra Türkiye'de arka arkaya iki ameliyat geçirmesi, ister istemez bütün dikkatleri üzerine çekmiştir.

Gülhane Akademisi'nin ve Mevki Hastanesi'nin bazı genç subaylarının basına yolladıkları bir bildiride, **«Şahsi çıkarları uğruna büyüklerimizin sağlık ve hayatı üzerinde oynanan yeni bir oyunu açıklamak zorunda kaldığımız için üzgünüz. Evvelce rahmetli Devlet Başkanımız Cemal Gürsel'e yapılan tertibin benzeri bugün sayın Genelkurmay Başkanımız için de icra edilmektedir. Sayın Genelkurmay başkanımızın kurtulması bir şans eseri olacaktır. Biz genç subaylar, bu manzaranın yetkisiz seyircileri olarak ıstırap içindeyiz»** demekte, açıkça Tağmaç'ın hayatıyla oynandığını söylemektedirler.

Görülmektedir ki, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin Türkiye için düşündükleri iki alternatif de, yani koalisyonlu bir filipin demokrasisi yada Yunanistan örneği bir cunta da, sağlıklı bir gelişim içinde gerçekleşemeyecektir.

Gençlerin devrimci mücadelesi

Hakim çevreler kesin bir çıkmazın içinde bocalarken, devrimci güçler, emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı mücadelesini bilinçli şekilde sürdürmektedir.

Ankara'da gençler 6. Filoyu protesto amacıyla bir gösteri yapmışlar ve Kızılay'daki Amerikan Haberler Merkezi'nin vitrinlerini parçalayarak gönderdeki Amerikan bayrağının yerine Türk bayrağını çekmişlerdir. Bu hareket sırasında toplum polisleri Amerikan Haberler Merkezi'ni savunmak için gençlere saldırmış, iki taraftan da yaralananlar olmuştur. Polislerin binayı kontrol altına almasından sonra Amerikan Haberler Merkezi yetkilileri göndere yeniden Amerikan bayrağını çekmişlerdir. Polis, devrimci gençlerden 15'ini nezaret altına almıştır.

Sultanahmet İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde ise gençlere Amerikan muhasebe metodları hakkında konferans veren Amerikalı Prof. M. A. Wakefjeld devrimci gençler tarafından protesto edilmiştir. Amerikalıyı ve onu davet eden yöneticileri, **«Yankee Go Home»**, **«Amerikan uşakları kahrolsun»** diye protesto eden devrimci gençler, ayrıca konferansçıyı çürük yumurta yağmuruna tutmuşlardır.

Öte yandan Diyarbakır'da sabotaj düzenledikleri iddiasıyla tutuklanan 11 devrimci gencin durumunu inceleyen Devrimci Avukatlar Derneği Başkanı Niyazi Ağırnaslı, bir basın toplantısı düzenleyerek gençlere korkunç işkenceler yapıldığını açıklamış ve şöyle demiştir:

«Diyarbakır Tıp Fakültesi'ni havaya uçurma isnadını gençler nefretle sahiplerinin suratlarına çarpıyorlar. Bu olayda doğu halkının husumetinin açıkça tahrik edilmek istendiğini gençler iyi biliyorlar.

«Diyarbakır'da gençlere korkunç işkenceler yapılmış, önceden hazırlanan ifadeler imzalatılmış, bir kısmına çeşitli vaadlerle MİT ajanlığı teklif edilmiştir. Bu, CIA ve İsrail ajanlarıyla gizli polis örgütleri tarafından hazırlanmış bir tertiptir. Ne gariptir ki, emperyalizme karşı savaş suç sayılırken, emperyalizmin hizmetinde savaş alkışlanmaktadır.»

Ağırnaslı, tutuklanan gençlelemediklerini, hattâ Vietnam'a rin El Feth'te çalıştıklarını giz dahi gitmeyi düşündüklerini açıklamıştır.

Ölümü ve her türlü işkenceyi göze alarak mücadele eden bu devrimci potansiyel karşısında, herhalde emperyalizmin tertipleri ve Türkiye'ye hazırladığı oyunlar fazla tutunamayacaktır.

Emperyalizm köşeye sıkışıyor

Dünya halklarının gitgide hızlanan ve önemli boyutlarda başarılar kazanan devrimci mücadelesi emperyalizmi her geçen gün biraz daha zayıflatmakta ve uçurumun kenarına doğru itmektedir. Emperyalizmin devrimci dünya halkları karşısında gerilemeğe başlaması, doğal olarak, hem kendi içindeki, hem de kendisiyle müttefikleri arasındaki iktisadi ilişkileri etkilemekte ve bu durum siyasi planda da yansımaktadır. Emperyalizmin kısa dönemde yapacağı şey, dünyada hızla gelişen bağımsızlık ve sosyalizm mücadelelerini köstekleme, bastırmak ve geciktirmek üzere mevcut çabalarını mümkün olduğu kadar arttırmaktır. Bunun için, emperyalistler hep bilinen yöntemlerini yer yer değiştirerek uygulama yolundadırlar; başvurdukları yollar şu şekilde özetlenebilir:

- Ezilen halkların kendi aralarındaki bazı ihtilâfları körükleyerek devrimci potansiyeli zayıflatmak,
- yeni stratejik üslenmelere girişmek,
- dünyada prestij toplamak amacıyla politik taktikler deneyip, askeri üslenmede de bu faktörü de göz önünde tutmak ve kadife eldiven içinde bir demir pençe haline dönüşmek,
- güdümü altındaki ülkelerde yeni ittifaklara girişerek hegemonyasını korumak,
- dünyadaki işbirlikçileri aracılığıyla uygulattığı baskı ve terör yöntemlerini daha etkili ve geçerli bir biçimde düzenlemek,
- kendi fiili müdahalesini ancak çaresiz kaldığı zaman gerçekleştirmek v.b., v.b.

Emperyalizmin yer yer farklılaşan yöntem ve taktikleri ne olursa olsun, temelde başvurduğu değişmez tek yol baskı ve terördür.

Türkiye'deki buhran

Emperyalizmin gitgide gömülmekte olduğu açmaz kendi güdümü altındaki ülkelerde daha keskin biçimlerde yansımaktadır. Türkiye'de uzun zamandanberi süregelen iktisadi sıkıntının siyasi bir buhrana dönüşmesini bu bütünlük içinde ele almamız gerekir.

Bir yandan emperyalizmin sürüklendiği çıkmaz, öte yandan halkımızın devrimci mücadelesi, Türkiye'de işbirlikçi egemen sınıflar arasındaki çelişkiyi keskinleştirmiştir. Egemen sınıflar kendi iç çelişkilerini yumuşatmak için yıllardır birtakım palyatif tedbirlere başvurmakta, tüketim maddelerine zam yaparak, halkın ödediği vergileri arttırarak kurtuluş yolları aramaktaydılar. Şüphesiz ki, denedikleri yollar fayda vermemiş, tam tersine, halkın direnişi, çektiği sıkıntı oranında şiddetlenmiştir. İşçi sınıfının hızla gelişen ekonomik mücadelesi, köylülerin toprak işgalleri, bürokrat ve teknokratların giriştikleri direniş eylemleri bunun apaçık kanıtlarıdır.

Halkımızın bu mücadelesi ve gitgide yaygınlaşan hoşnutsuzluğu, siyasi partiler katında da kendini göstermiş, başta CHP olmak üzere bütün politika esnafı fukara edebiyatı yarışına girişmişlerdir. Ne var ki, emekçi kitlelerin uyanışını geciktirmek amacıyla tezgahlanan fukara edebiyatı da istenen sonucu vermemektedir.

Bir yandan halkla emperyalizm ve işbirlikçileri arasındaki çelişkiler keskinleşirken, öte yandan işbirlikçiler içindeki çelişkiler su yüzüne çıkmış ve siyasal platforma yansımıştır. Bunun belirtilerine Bilgiç ve Erbakan hareketinde rastlamıştık. Emperyalizmin ihraç metaı dinci ideoloji ve anti - komünizm silahını işbirlikçi iktidarın (ve Bilgiç takımının) elinden alarak parsa toplamak isteyen Erbakan, Bilgiç muhalefetine temel teşkil eden bir kısım güdük Anadolu burjuvazisinin ve aracı - tefecilerin finans-kapitalle olan çelişkisini kendi lehine kullanmak istemişti. Bu mücadele içinde bir süre Erbakan yanında saf tutar görünen güdük burjuvazi kendi güçsüzlüğünün kısa zamanda farkına vararak muhalefetini AP içine kanalize etmek yolunu seçmiştir. (Ocak ayında yapılan Odalar Birliği seçimlerinde finans kapitalin sağladığı ezici çoğunluk Anadolu burjuvazisinin ürkekliğinin bir kanıtıdır).

İşbirlikçiler arasındaki bütün bu çekişmeler sömürüden daha fazla pay alma, yada elindeki payı kaptırmama çabasıdır, bir **kemik kavgasıdır.**

Egemen sınıflar içindeki bu düzensizlikler emperyalizmi yeni taktiklere teşvik etmiştir. Emperyalizm.

Devrimci Halk Muhalefetini güçlendirelim

Yalçın YUSUFOĞLU

Türkiye'de hegemonyasını sürdürebilmek için yeni müttefikler aramak zorundaydı, ancak böyle bir ittifak işbirlikçi iktidarı güçlendirecek, devrimci hareketleri sindirecekti. Bu müttefik olsa olsa, küçük burjuvazinin ve özellikle bürokrasinin hâlâ önemli bir kesimini kendine bağlı tutan CHP olabilirdi. Emperyalizm, siyasi baskısını ayakta tutmak için güdük burjuvazi ve CHP'ye bağlı bürokrat kesim arasında tercih yapmak durumundaydı, CHP'nin daha aktif desteğiyle güçleneceğini hesaplayarak bu ittifakı gerçekleştirme yoluna gitti. CHP bürokratlarının, dinci ideoloji etrafında toplanmış güdük burjuvazi - aracı tefeci zümre ile birlikte çalışmayacağı da, alt yapıya ters düşmeyen bir üst yapı zorunluluğuydu.

Ve yıllardır süregelen sahte CHP muhalefeti, Bayar'ın affı v.b. gibi birtakım detay politik taktiklerle yeni iktidarın zeminini hazırlamağa başladı. AP kanadında ise yeni hükümet üyeleri ve programı aynı paralelde tesbit edildi. Böylelikle güdük burjuvazi ile aracı - tefeci zümrenin uyuşmazlığı AP içinde kesinleşip bugünkü hükümet buhranına yol açtı. CHP'nin yıllarca sahte muhalefet yaptığı Demirel ile bir koalisyona gitmesinin prestij mahzurları olduğundan, sorun belli bir süre sonra Demirel'i saf dışı bırakıp, o zamana kadar piyasaya sürülecek bir işbirlikçinin başkanlığında koalisyon hükümetini gerçekleştirmekten ibarettir. Demirel'in adam satın alarak kuracağı hükümet istikrarlı olmayacak, siyasal dengesizlikler gitgide artacak ve CHP parlamenter rejimi kurtarmak sloganlarıyla işbirlikçi iktidara ortak veya destek olacaktır. Tezgahlanan plan kanımızca budur.

Bütün bu olaylar Türkiye sosyalistlerinin ciddi bunalım ve bölünmeler geçirdiği dönemde olmaktadır. Bu bir tesadüf değildir. Yıllar yılı, halkın devrimci mücadelesini hep parlamento içine kanalize etmeğe çabalayan TİP, bu çabaların gerektirdiği yaygın örgütlenme ve dolayısıyla popülizm batağı içinde devrimci dinamiğin gerisine düşerek parçalanmıştır.

Sosyalistlerin böylesine dağınık olduğu, iç çekişmelerle uğraşıp durduğu bu dönemde, her şeye rağmen, aktif bir güç olarak toplum katlarına yankı getirmeleri, bunalımı devrimci mücadelenin artması ve örgütlenmesi lehine kullanmaları mümkündür.

Seferber olalım

Düşman güçlerin düştüğü buhranın kısa zamanda çözüleceğini düşünmek yanlıştır. Üç beş derleme milletvekili ile hükümetin kurulması, yukarıda da söylediğimiz gibi, fırtınayı durdurmayacaktır.

TİP büyük kongresi hazırlıklarının artması, sosyalistlerin kendi iç mücadelelerine daha fazla çaba harcamalarına yolaçmıştır. Egemen sınıfların düştüğü buhran karşısında üç beş cılız sesten başka bir yankı getirilmemiştir. Görülmedik bir pasifizm sürüp gitmektedir. Oysa kendi iç çekişmelerimizin ötesinde, öncül olarak yapmamız gereken bir çok görevimiz vardır. Önümüzdeki dönemde:

● İşçi sınıfının devrimci mücadelesini arttırmak, radikal eylemlere teşvik etmek için seferber olalım,

● Radikal köylü hareketlerini yoğunlaştırmak için seferber olalım,

● Halkımıza bu buhranın nedenlerini anlatmak, emperyalizmin dümensuyundaki egemen sınıfların ve onlara bağlı politikacıların maskelerini düşürmek, sahte burjuva demokrasisini gözler önüne sermek yani **kitleleri bilinçlendirmek** için seferber olalım,

● İleride muhtemel bir AP-CHP koalisyonunun olgunlaşma gelişimini ve nedenlerini şehir küçük burjuvazisi ve bürokrat katlara gösterip, radikal unsurlarını ve taraftarlarını yitiren CHP'nin tabanının parçalanması, anti - emperyalist çizgiye çekilmesi için seferber olalım,

● TİP üyelerine ve sempatizanlarına bu vesileyle daha ileri düzeyde bilinç götürmek, taktik ve eylem önermek için seferber olalım,

● Kadrolaşmamızın önemli bir kaynağı olan gençlik katlarındaki militanların örgütlenmesini bu vesileyle hızlandırmak ve yeni militanlar kazanmak için seferber olalım,

● Ve günümüzün öngürdüğü diğer bütün acil görevleri yerine getirerek **devrimci halk muhalefeti** için seferber olalım.

Öneriler

● TİP genel merkezi bütün teşkilatına sürekli olarak talimatlar vererek onları aydınlatmalı, somut ilişkiler kurarak üyeleri eyleme teşvik etmeli, pasif kalan teşkilatı mutlaka harekete geçirmelidir. İl ve ilçe örgütlerine çağrıda bulunarak sorunu tabana iletmeli, eylem koymalıdır.

● İl ve ilçe örgütleri üyelerine çağrıda bulunarak onlarla ortak ve sürekli toplantılar yapmalı, sorunu tabana malederek, eylem programları çizip bu eylemi mutlaka uygulamalıdır.

● Parti Kongrelerinde bu konu mutlaka enine boyuna anlatılmalı, ve tartışmalar açılmalı, eylem yolları gösterilmelidir.

● Devrimci yayın organları, en çarpıcı, en keskin, en anlaşılabilir biçimde bu konuyu okuyucularına mal etmeli, eylem önerilerinde bulunmalı, sloganlar atmalı ve uyuşukluğu parçalamak için azami çaba sarfetmeli, devrimci heyecanı bilemelidir,

● İlerici sendikalar üyeleriyle olan bağlarını arttırarak bu buhranı ve devrimci mücadelede işçi sınıfının yerini, bugünkü ödevlerini ısrarla sergilemeli, ek yayın bildiri, ve tamimler göndererek bu bilinçlendirme basamağı vesilesiyle tabanda canlılık yaratmalı, gereğinde radikal eylemler düzenlemelidir.

● Gençlik örgütleri, bütün imkanlarını seferber ederek işçi ve köylülere ulaşma eylemini arttırmalı, bilinçlendirme ajitasyon çalışmalarını hızlandırmalı, öğrenci kesiminde etkili eylemler düzenleyerek görüşlerin kamuoyuna yansıması için çaba sarfetmeli, kampanyalar açmalıdır.

● Devrimci bir kuruluşun koyacağı eylemlere, «devrimciyim» diyen her kuruluş, her birey, fraksiyon ayırımı gözetmeden mutlaka katılmalıdır.

Başta işçi ve köylüler olmak üzere, bütün kamuoyuna buhranın nedenlerini, gerçek yüzünü, emperyalizmin konumunu, Türkiye'deki ittifaklarını ve çabalarını göstermek, kurtuluş yolunun ne olduğunu anlatmak gerekir. Bütün bu çabaların sağlayacağı avantajlar, bilinçlendirmede yol almak başarısının yanısıra kadrolaşmamızı hızlandıracak, eylem tecrübemizi ve beraberliğimizi arttıracak, kitlelerle olan bağlarımızı sıkılaştıracak, saflarımızın güçlenmesine yardımcı olacaktır; bunun dışında, en somut hedef olarak, ileride yeni koalisyonlar veya yeni siyasi gelişimler için daha ileri demokratik hakları sağlıyabileceğimiz ortamı oluşturmamıza yol açacaktır. Tekrar söylüyoruz, girilmiş bulunan dönem kısa bir dönem değildir, her türlü gelişmede, onun öngördüğü devrimci mücadeleye hazırlıklı olmak için tezelden en aktif çabaya girişmek zorundayız. Örgütlenme düzeyimiz ne kadar yetersiz olursa olsun, girişeceğimiz ortak çabalar bu düzeyi yükseltecek, sosyal pratik içinde oluşturacaktır.

SAHTE BURJUVA MUHALEFETİ YERİNE GERÇEK HALK MUHALEFETİNİ ETKİN KILMAK İÇİN VAR GÜCÜMÜZLE ÇALIŞALIM.

TİP Genel Yönetim Kurulu Toplandı

Türkiye İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu, üç aylık olağan toplantısını Ankara'da yapmıştır. Burjuva demokrasisinin kesin bir bunalıma sürüklendiği sosyalistlere büyük görevler düştüğü bir sırada yapılan toplantıya genel yönetim kurulu üyeleri yine büyük bir ilgisizlik göstermişler, nisabı güçlükle sağlayabilmişlerdir. Toplantıda nisap sağlanabildikten bir süre sonra sendikacı üyelerin oturumu terketmeleri yüzünden çalışmalar yine çıkmaza girmiş, daha sonra Kemal Burkay'ın Tunceli'den yetişmesi üzerine kurul yeniden toplanabilmiştir.

Genel Başkan Şaban Yıldız'ın açtığı toplantıya merkez yürütme kurulu, yurt ve dünya olayları üzerine bir rapor sunmuştur.

Raporun en ilgi çekici yanları, DİSK ve parti içi kliklerden biri hakkında getirilen görüşlerdir.

TİP Merkez Yürütme Kurulu, DİSK konusunda şöyle demektedir: «**Devrimci işçileri çatısı altında toplamış bulunan DİSK, sendikal mücadeleleri sadece kısa vadeli somut neticeleri elde etmek için değil, işçileri sosyalist sınıf bilincine, politik bilince eriştirmenin araçları olarak kullanmalıdır... DİSK'in sendikal örgütler ve işçiler arasında süratle yayılıp tutunmadığı bir gerçektir. Şartların oluşturduğu ve daha da hızlandıracağı işçi sınıfı hareketlerinin DİSK'i aşması ve Türk İş gibi DİSK'in de işçi sınıfının sendikal mücadelesinin gerisine düşmesi tehlikesi vardır. İtiraf etmek gerekir ki, Türkiye İşçi Partisi için de benzeri bir tehlike, işçi sınıfının oluşan hareketinin gerisine düşme tehlikesi vardır.**»

Bu beyanlarıyla oldukça gerçekçi tesbitlerde bulunan Merkez Yürütme Kurulu, parti içi sorunlarda, günün koşullarının gerektirdiği bütünleyici ve parti birliğini koruyucu tutumdan uzaklaşmış, parti içinde varolan bir kliği tamamen partinin karşısına alma eğilimini açıklamıştır. Raporda bu konuda şöyle denilmektedir: «**Milli Demokratik Devrim konusunda hazırlanmakta olan broşür bugünlerde bitmek üzeredir. MDD hizipleşmesi partideki ihtilafın başgösterip geliştiği son birbuçuk yılda, özellikle 'üst yönetim kriz dönemi' dediğimiz son aylarda hızlı bir yayılma eğilimi göstermiştir. Bu hizbin üyeleri bugün de kesin olarak azınlıktadır, ama bunlar hareketli ve kendi dışındakilere karşı dayanışmalı bir gruptur. Bu grup her ne kadar mücadelesini bir strateji meselesi olarak göstermek istiyorsa da, aslında bu, eski hizipleşme hareketinin devamıdır. Parti stratejisi olmak üzere teklif edilen Milli Demokratik Devrim tezi, sosyalist çizgiden bir sağ sapmadır, tamamen küçük burjuva niteliktedir ve başarıya ulaşacak olsa, işçi ve emekçi sınıfların sosyalist hareketini küçük burjuvazinin, özellikle aydın kanadının kuyruğuna takma sonucu doğurur. Doğru devrimci teori, bilimsel sosyalizmin temel çerçevesi içinde toplumun somut şartlarının somut tahlili ile elde edilir. Türkiye'nin yakın tarihsel gelişmesinin ve bugünkü şartlarının tahlili önümüzdeki aşamanın milli demokratik devrim değil, sosyalist devrim aşaması olduğunu göstermektedir. Bugün parti içinde Milli Demokratik Devrimci grup, bir fikir mücadelesi yürüten bir grup olarak herhangi bir ölçüde ve şekilde kabul edilemez. Zira, partinin kongrelerinde yaptıkları konuşmalarda dahi, bir fikri savunmadan çok daha fazla ağır hakaret ve suçlamalarla beyinleri yıkama propagandası yapmakta, sürekli tahriklerle tansiyonu yükseltme taktiği kullanmaktadırlar. Kavgayı çıkartıp kongreyi yarıda bıraktırma veya yaptırmama usulleri uygulamaktadırlar. Kaba kuvvet gösterilerine, açık tehditlere başvurmaktadırlar. Maksadın partiyi parçalama, dağıtma, tasfiye etme olduğu açıkça görülmektedir.**

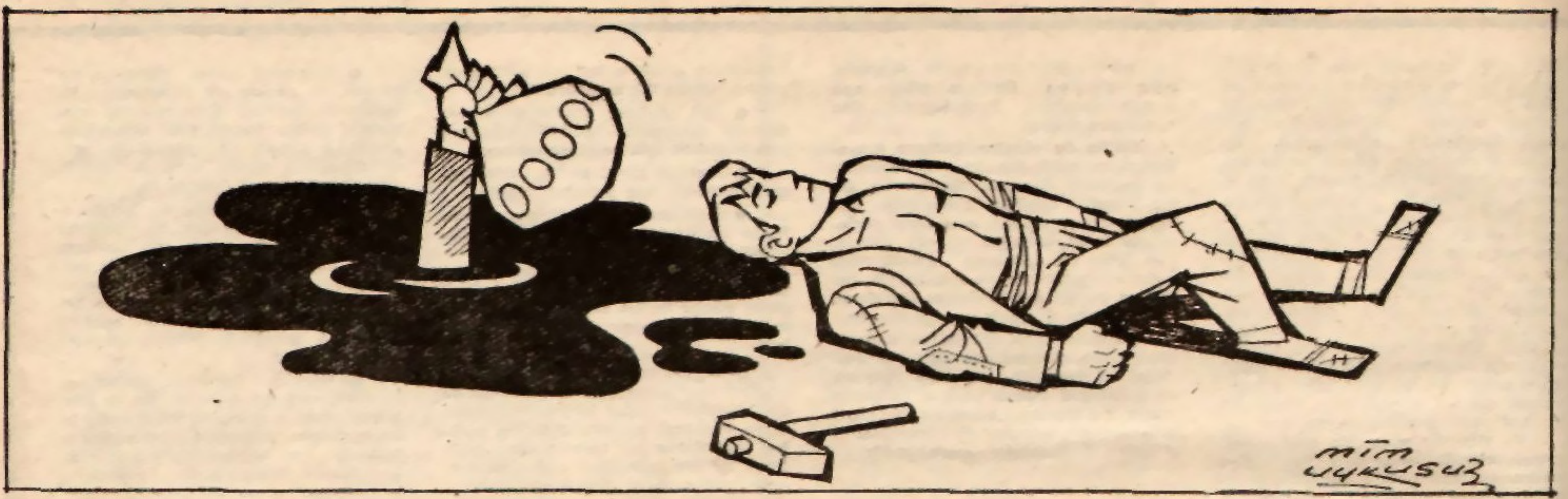

Bu nedenle, partiye inanmış ve bağlı bütün üyelerin partiye sahip çıkarak kendi aralarında dayanışma göstermeleri, kendi mahallerindeki parti örgütlerini harekete geçirmeleri, kongrelerin düzenli şekilde yapılmasını sağlamaları gerekir. Meselenin bir fikir tartışması meselesi olmadığı, partinin varlığının söz konusu olduğu iyi bilinmelidir.»

Evet, MDD tezini benimseyen grup gerçekten de yukarıda sayılan eleştirilerin çoğunu haklı kılan davranışlarda bulunmuştur. Bu grubun küçük burjuvazinin kuyruğuna takılma sapması ve parti içinde fikir tartışmasını aşan mücadele yöntemleri dergimizde de sık sık ea sert biçimde eleştirilmiştir ve eleştirilmeğe de devam edilecektir. Ne var ki, somut gerçekler karşısında bu grubun proleter ideolojisini gerçekten benimsemiş özellikle son zamanlarda küçük burjuva kuyrukçuluğundan kurtulma ve parti içinde olumlu çalışmalar yapma eğilimi göstermektedirler. Bu unsurlar bazı kademe kongrelerinde sonuç alabiliyorsa, bunda, mahiyeti kendi aralarında dahi tartışmalı MDD tezinden çok «**işçi sınıfı öncülüğü**»nü mutlak surette kabul etmiş olmalarının ve dinamik bir grup görünümünde bulunmalarının rolü büyüktür.

Devrimin aşamalarının nasıl isimlendirileceği meselesi şüphesiz tartışılmağa devam edilecektir. Bu konuda en doğru kıstas, muhakkak ki, raporda da belirtildiği gibi, toplumun somut şartlarının somut tahlili olacaktır.

Ancak bu konularda tam bir netliğe varmadan gerek partinin en yüksek organını elde bulunduran hizbin, gerekse partinin bazı alt kademelerinde yönetimi de geçiren karşı hizbin, yekdiğerini parti dışına düşürmeye çalışmaları, burjuva demokrasisinin iflasa sürüklendiği ve sosyalistlerin gerçekten ideoloji ve örgüt birliğine ihtiyacı olduğu şu dönemde parti için tek kelimeyle zararlı ve yıkıcı olacaktır.

Beş yıl önce Zonguldak'ın kömür karası toprağı Jandarma kurşunu ile iki işçinin, Mehmet Çavdar ile Satılmış Tepe'nin kanlarıyla yıkanmıştı... Bu şehitler İşçi sınıfının güçlenen kavgası içersinde her geçen gün daha büyük bir hınçla hatırlanacaktır.

Hapisten çıkan Alkılıç gençlere diyor ki...

Faşist 142. maddenin kurbanı olarak yıllardan beri hapishane köşelerinde çürütülen Şadi *Alkılıç*, hapishanede yatmasının sağlığı için tehlikeli olduğuna ve derhal tahliye edilmesi gerektiğine dair raporlara rağmen aylarca bekletildikten sonra nihayet geçen hafta cezası altı ay ertelenerek tahliye edilmiştir.

Şişli Çocuk Hastanesi ve Haydarpaşa Numune Hastanesi'nden aldığı 15. rapor karşısında Adli Tıp Meclisi tahliye kararı vermek zorunda kalmıştır.

Bilindiği gibi Cumhuriyet Gazetesi'ne gönderdiği bir yarışma yazısında «Türkiye'nin Tek Kurtuluş Yolu Sosyalizm» dediği için «komünizm propagandası» yaptığı iddiasıyla mahkum edilen, dosyası mahkemelerle yargıtay arasında mekik dokuyan ve bu arada durumu bütün dünyada geniş tepkiler yaratan Şadi Alkılıç'ın hâlâ bir yıllık cezası vardır. Altı ay sonra yeniden cezaevine girmesi *söz konusu olan Alkılıç* ancak sağlık durumunun ciddiyetinin devam ettiğine dair yeni bir rapor aldığı takdirde serbest kalabilecek, bu oyun altı ayda bir tekrarlanacaktır.

Sırf düşüncelerini açıklamış olduğu için yaşlı bir insana *bu şekilde* işkence yapılması, İnönü'lerin, Demirel'lerin demokrasisinin yüzkarasıdır.

Hapisten çıktıktan sonra önce evinde, daha sonra ANT bürosunda görüştüğümüz Şadi Alkılıç, çektiği bütün çileye rağmen babacanlığından, *cesaretinden*, öfkes'nden hiçbir şey kaybetmemiş.

Son girişinde onbeş ay hapishanede kalmasına rağmen dünyadan ve sosyalist mücadeleden hiç kopmamış. Kitap ve gazete okumak, radyo dinlemekle geçirmiş günlerini. Kendisi için açılan *kampanyaları, kendisini* dışarda tutarak değerlendiriyor:

«— Onlar benim şahsım için yapılmadı. İnandığım dava için, sosyalizm için yapıldı. Bu konuda çalışanlara, özellikle sosyalist kardeşim Selma Ashworth'a teşekkür *ederim.*»

Genç kardeşlerime

Sonra sözü gençlere getiriyor. Gözleri ışıl ışıl oluyor gençlerden söz ederken:

«— 30 yıldır bu yolda hayatı bahasına inanarak yürüyen Şadi babanız olarak siz gençlere, en çok size güveniyor ve inanıyorum. Eskilerin çoğu yıpranmıştır. Bazıları «demokratik devrim»i sosyalist mücadele verenlere karşı bir klik haline getirerek yanlış yollara sapmıştır. İşçi sınıfının şiarı sosyalizmdir, nihai hedefimiz «sosyalist devrim» dir. Asıl hedefimiz burjuvazidir. Bunu asla unutmamalıyız. Demokratik Devrim diyerek, ittifaklar diyerek küçük burjuvazinin kuyruğuna takılmamalıyız. İşçi sınıfının gerçek müttefiki yoksul köylülerdir.

«Türkiye sosyalistlerinde noksan gördüğüm yan, enternasyonalist imandır. Nasıl ki kapitalizm enternasyonalist ise, sosyalizm de enternasyonalisttir. Bazı arkadaşlarda bazı sosyalist ülkelere hasmane tavırlar görüyorum. Bu çok yanlıştır. Son sözüm, enternasyonalist iman üzerinde şiddetle durulmasıdır.»

Holdingler Savaşı

TOFAŞ TAHVİL SATIŞI REZALETİ!

TÜRKİYE'de son yıllarda **«halka açık şirketler»** yutturmacası ile hızlandırılan sermaye birikiminin aslında kimden yana işlediği, geçen hafta TOFAŞ'ın yaptığı tahvil satışı ile açık seçik meydana çıkmıştır.

TOFAŞ nedir?

TOFAŞ, Türkiye'de FİAT otomobillerini yapmak üzere Fiat Holding'in ve Koç Holding'in de iştirakiyle kurulan Türk Otomobil Fabrikası AŞ'dir.

TOFAŞ'ın kuruluş sermayesi 30 milyon lira olup bu yıl sonuna kadar 180 milyon liraya çıkartılacaktır. TOFAŞ'ın iştirakçileri *ise şunlardır:*

International Holding Fiat S.P.A. yüzde 41.5 Koç Holding A.Ş. yüzde 22.5, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu yüzde 25, İş Bankası yüzde 10.5, Bernar Nahum yüzde 0.5.

Bu işbirlikçi şirketin başkanı da bir numaralı komprador Vehbi Koç olup, idare meclisi şu şahıslardan kuruludur: Luigi D'. Agliano, Bernar Nahum, Turhan Onur, Amadeo Peyron, Cezare Rolando, Prof. Sabri Ülgenalp Luigi Umberto Vinca, Ayetullah Üsküdarlı. Şirketin genel müdürü ise Mr. Guiseppe Guarnero'dur.

Yılda 20 bin FİAT otomobili yapabilecek kapasitedeki fabrika, Bursa - Yalova yolu üzerinde 70 bin metrekarelik bir alan üzerine kurulmaktadır.

İşte bu şirket, geçen hafta gazetelere çarşaf gibi ilanlar vererek yüzde 13 faizle tahvil çıkartacağını ilan etmiştir. 20 milyon liralık tahviller İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Ga*ranti Bankası*, Akbank, Ticaret Bankası ve Banka Komerciyale İtalyano'nın bütün şubelerinde birden 5 Mart perşembe sabahı satışa çıkartılacaktır. Tahvillerin bir özelliği de, yüksek faiz almanın yanısıra, 1971 başında piyasaya arzedilecek FİAT otomobillerini satınalmada öncelik hakkı kazanmaktır. 25 bin liralık tahvil alanların tümü, 5 bin liralık tahvil alanların beşte biri, bin liralık tahvil alanların ise yirmibeşte biri FİAT satınalmada öncelik kazanacaklardır.

Bu cazip şartları gören tasarruf sahipleri (emekli ikramiyesi almış olanlar, küçük tasarruf sahipleri v.s.) perşembe sabahı ilan edilen banka şubelerine koşmuşlardır. Ancak saat 9'da gişeler açılır açılmaz buz gibi bir cevapla karşılaşmışlardır: **«Maalesef efendim, tahvillerin tamamı satılmıştır!»**

Ya gazete ilanları?

Sabahın köründe banka şubelerinin önüne gelip ayazda sıraya girerek bekleyen vatandaşlar bu cevap karşısında büyük bir hiddete kapılmışlar, işin içinde büyük bir dalavera olduğunu sezmişlerdir.

Bunun üzerine TOFAŞ merkezine telefonlar yağmış, alınan cevap daima aynı olmuştur:

— Efendim, tahvillerin bu sabah satışa çıkartılacağını ilan ettik ama, tahvillerimiz çok rağbet gördüğü için bankalarda rezervasyon yapılmak suretiyle kapatılmış ve ilan edilen satış gününden üç gün önce bütün tahviller tükenmiştir.

Bu cevap üzerine vatandaş haklı olarak sormuştur:

— Madem ki, satış gününden önce rezervasyon yapılması mümkündü, öyleyse neden ilanlarda bu husus zikredilmemiştir?

Alınan cevap, büyük sermayedarlar sınıfının bütün yapısını ve zihniyetini ifade etmektedir:

— Efendim, bu özellikleri, yani önceden rezervasyon yapılabileceğini sermaye erbabı esasen bilir. Onun için ilanda zikredilmesi gerekmezdi.

— Ya küçük tasarruf sahipleri? Hani, bunlar halka açık şirketlerdir?

Gerçekten de, eline ilk defa toplu para geçmiş bir emeklinin yada küçük tasarruf sahibinin bu noktaları bilmesi mümkün değildir. Nitekim, bilemedikleri için de tahvilleri bu işin erbabına kaptırmışlar, kendileri hava almışlardır. Tıpkı, Koç Holding'in tahvil satışında olduğu gibi... Yani **«halka açık şirket»** palavrası böylece iflas etmiş, kendine özgü usullerle açık satışa arzedilen tahvillerin yada hisse senedlerinin yine büyük kapitalistlerin elinde biriktiği anlaşılmıştır.

Tahvillerin satışında başka dolapların da döndüğü söylenmektedir. Örneğin, tahvil rezervasyonunda bazı banka müdürlerinin de nemalandıkları, söylentiler arasındadır. Ayrıca, 25 bin liralık tahvil alanlara FİAT otomobili alımında öncelik tanınması da ayrı bir vurgun im-

İşçi Sınıfı, iki şehidini unutmayacaktır.

Bugün 10 mart 1970.

Bugün Kozlu'da liyakat zamlarını günde 66 kuruş fazla istiyen işçilerden Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar'ın ölümünün beşinci yılı. Bugün işçi sınıfının yas günü. Bugün hergün yüzleri karalanan ak yürekli kömür işçilerinin yüreklerini karartan iki ölümün yıldönümü.

Bugün 10 mart 1970 işçi sınıfının verdiği iki şehitle yeniden hınçlanmasının, güçlenmesinin yıldönümü...

Olay nasıl olmuştu

10 Mart 1965'ti. Karadon ve Kilimli ocaklarında çalışan, 150 yıldan beri insanca yaşama sorunlarına eğilinmiyen işçiler, liyakat zamlarıyla ilgili olarak göz göre göre yapılmak istenen bir haksızlığa karşı direndiler. Ocaklara inmediler.

Olay yıldırım hızıyla tüm Zonguldak'a yayıldı. Gelik Bölgesinde başlayan grev hemen Üzülmez bölgesinin Çaydamar bölümüne intikal etti. İktidar değişikliğinin taşkınlığı ve işçi direnişi karşısında düşülen şaşkınlık' emirler emirleri kovaladı. «Olayları bastırın» denildi. Olay yerine önce polis gönderildi. Sonra polisin yetersizliği görülerek jandarma sevkiyatı yapıldı. Sonra hak isteyen işçilere ateş açıldı. Hem de birçoğunu yaralayıp ikisini öldürecek bir biçimde, düşmana açılan ateş gibi! İşçiler iki şehit verdiler. Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar kardeşlerini. Ve Zonguldak kan koktu. Günlerce ve günlerce...

Bütün korkaklar konuştu

Bu ara bütün korkaklar, işçi sınıfı düşmanları konuştular. Hakları verilmiyen işçilere hak vermek zorunda olanlar kendi haksızlıklarını örtmek için yalanlar kustular. Devrin çalışma bakanı bozuk bir plak gibi takılmıştı. İşçilere istekleri ve hakları olan zammı neden vermediğini anlatacağı yerde, «Ehliyet ve liyakat zammı için 6 milyon lira ayrılmıştır. Bunun için bir protokol imzalanmıştır. Amele kalkmış bunu seyyanen dağıtın demiş» **vede Osmanlı kafasıyla işçilere «amele» diyerek işçi çözeceğini sanmıştı. 6 milyonun daha önceki yıllarda nasıl dağıtıldığını, gelen paraların, liyakat zamlarının mühendisler ve başçavuşlar arasında dağıtılıp kazmacılara, çilekeşlere dağıtılmadığını bilmezlikten gelmişti.**

Sonra Türk - İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy açıklamada bulundu. «İşçilere tesir edebilecek bazı kimseler devamlı şekilde tahrikçiler tarafından yönetilmiştir, hatta bazıları sarhoş dahi edilmiştir. Tahrik edenler, olaylar sırasında ortadan kaybolmuşlardır. Yayınlanan beyannamelerde önemlidir. Bu durumlardan ilgili makamlar zamanında haberdar edilmiştir. Tedbir alınması istenmiştir.» **diyerek korkusunu bir ihbarcılığın arkasına gizliyordu. Daha da ileri gidiyor,** «işçiler birbirlerine ıslıkla parola vermişlerdir, aralarında da tahrikçiler görülmüştür.» **diyordu.**

İki kardeşleri şehit düşen işçilere ihanetin en büyüğünü sendika başkanı Osman İpekçi yapıyordu. «Zonguldak hadiseleri ne para zammından, ne de sendikamızın yanlış tutumundan olmuştur. Ne olduğu bilinmiyen meşin ceketliler işçileri tahrik etmişlerdir. Zonguldak hadiseleri tamamen komünistlerin **tahriklerinden ileri gelmiştir. Kan akıtılmasına da komünistler sebep** olmuştur.» **diyordu.**

Ve bütün korkaklar benzeşen cümlelerle resmigeçit yaptılar kamuoyu karşısında. «Görülüyor ki, bir tertip vardır. Hakiki işçi hareketi değildir. Dışardan tahriklerle işçi bu hale getirilmiştir.» **Hiçbiri suçlunun işçinin hakkını vermeyen veya bunu elde etme yolunda uğraşmıyan kendileri olduğu üzerinde durmadılar.**

Zonguldakta iki ceset vardır: Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar... Hak isteme yolunda şehit düşmüşlerdi.

Bu olay, emperyalizme, işbirlikçi patronlara ve işbirlikçi bürokratlara bugün daha büyük bir güçle direnen işçi kardeşlerimizin her geçen yıl daha büyük bir hıçla ve gelişen güçle anmaları gereken bir olaydır. İşçi sınıfının militanları, şehit kardeşlerinin haklarını almadıklarını asla unutmadan, gelişen' savaşlarını sürdürmelidirler.

«Çünkü biz savaşmazsak
Uzak Asya'dan çekik gözlerimiz
Küba'dan kıvırcık sakallarımızla
Savaşmazsak
Güm güm vurur mu kömürün kalbi Kozlu'da
Ke-San'da ümüğüne basılır mı vahşetin...»

kanıdır. TOFAŞ tahvillerini satın alanlar, yüzde 13 gibi yüksek bir faiz elde ettikleri gibi, her 25 bin liralık tahvil için de 1971 yılı başında bir FİAT otomobili alacaklardır. Bu otomobillerin, arz ve talep kanunu dolayısıyla, Sanayi Bakanlığı'nın tesbit edeceği fiyattan çok daha yüksek fiyatla karaborsaya düşeceği muhakkaktır.

"Doğu Holding„

Geçen hafta tezgahlanan bir başka «halka açık şirket» oyunu da, «**DOĞU HOLDİNG**»tir. Doğu Anadolu Bölgesi'nin yıllar yılı her türlü yatırımdan yoksun, sefalet içinde bırakıldığı düşünülürse, böyle bir holdingin kurulması, mevcut düzenin koşulları içerisinde Doğulu vatandaşlara cazip gelebilir. Sekiz ilde dokuz fabrika kuracağı ilan edilen holding, hiç şüphesiz, projelerini gerçekleştirdikten sonra doğunun ekonomik hayatına bir canlılık katacak, doğulu vatandaşlara yeni iş imkanları açacaktır.

Sosyalistler açısından da, Doğu Anadolu'da kapitalizm öncesi kalıntıların yokedilmesi, hiç değilse etkilerinin azaltılması, buna karşılık sanayi proletaryasının yaratılması bakımından olumlu sonuçlar verecektir.

Ancak işin bu yönü yanında, işbirlikçi kapitalistlerin Doğu Anadolu'ya yatırım yapmaktaki hesaplarını da dikkate almak, Doğulu vatandaşlarımıza bu gerçekleri de anlatmak lazımdır.

Yeni «**Doğu Holding**»in kurucuları arasında Koç Holding, Hacı Ömer Holding, Eczacıbaşı, Bossa, Güney Sanayi ve Akın Tekstil ile çeşitli bankalar yer almaktadır.

Dikkat edilirse, kapitalistler, Doğu Anadolu'da kara ve demiryolları, Keban Barajı gibi altyapı projelerinin gerçekleşmesinden sonra yatırıma geçmektedirler. Altyapı yatırımları devlet tarafından sağlandıktan, yani ağır yükü emekçi halk çektikten sonra tekstil ve gıda sanayii hammaddesi bakımından son derece zengin olan, ayrıca madencilik ve hayvancılık alanında büyük rezervlere sahip bulunan Doğu Anadolu'nun imkanlarının sömürülmesi için kapitalistlerin fırsatı kaçırmayacakları şüphesizdir.

Ne var ki, bu sömürme imkanlarının varlığına rağmen, holdingler ve diğer iştirakçi kapitalistler, Doğu'nun kalkınması uğruna büyük fedakarlıklarda(!) bulundukları gerekçesiyle devletten daha fazla yardım ve imtiyazlar koparttacaklardır.

Doğu'nun gerçek kalkınması, Türkiye halklarının işçi sınıfı öncülüğünde devrimci Demokratik Halk İktidarı'nı kurmalarından önce asla sağlanamayacaktır.

Afiş ve bildiri dağıtan devrimciler tutuklanıyor

Geçen hafta Yalova'da ANT afişlerini astığı iddiasıyla Erdoğan Çiğdemoğlu isimli devrimci genç polisler tarafından evinden alınıp savcılığa verilmiştir. Savcılık tarafından takipsizlik kararı verilmesine rağmen Yalova polisi caddelere asılan afişleri yırtmıştır. Bilindiği gibi asılan afişlerde «Patronların temsilcisi iktidar grev hakkını boğazlıyor, direnelim» yazmaktadır. Yalova polisi arkadaşımız Erdoğan Çiğdemoğlu'na ve dergimiz afişlerine karşı tutumuyla patronların işbirlikçisi durumuna düşmüştür.

Öte yandan, Karadeniz Tütün Piyasası'nın Samsun'da 16 Mart'ta, Trabzon'da da 19 Mart'ta açılacağı açıklanmıştır.

Karadeniz Tütün Piyasası dolayısıyla ekicilerin haklarını savunmalarına ve örgütlenmelerine yardımcı olmak üzere devrimci gençler Karadeniz Bölgesi'ne gitmeğe başlamışlardır. Bu arada tütün ekicilerine «tütün afişi» dağıtan gençlerden Selçuk Taner, Sinan Eren, Reşit Serdengeçti, Hüseyin Yavuz, Nazım Çakır, Kamil Pınarcı ve Hakkı Çelik «Halkı hükümete karşı ayaklandırmaya teşvik» iddiasıyla tutuklanmışlardır.

Ayrıca, Amerikan emperyalizminin kuklası Güney Vietnam rejiminin Türkiye'deki elçiliği, Zonguldak'ta bir sergi açarak Ulusal Kurtuluş Cephesi savaşçılarını katil olarak tanıtmak ve katil Amerikan kuvvetlerini mazur göstermek küstahlığında bulunmuştur. Bunun üzerine devrimci gençler, bu küstahlığı protesto etmişler ve işçilere işin içyüzünü ve Amerikan emperyalizminin gerçek çehresini açıklayan bildiriler dağıtmışlardır. Devrimci gençlerden Halil Çelimli, Ekrem Yılmaz, Hakan Yeğen, Şükrü Ayhan, Reşit Ersoy, Coşkun Aday ve Necmettin Giritoğlu «komünizm propagandası yaptıkları» iddiasıyla tutuklanmışlardır. Ayrıca, tutuklanan gençlere işkence yapılmıştır.

Mühendisler Odasında devrimciler kazandı

Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Genel Kurul toplantısı geçen hafta Ankara'da yapılmış ve devrimcilerin zaferiyle sonuçlanmıştır.

Toplantıda baştan sona kadar anti - emyeryalist ve devrimci tavrını ortaya koyan «**İlerici Mühendisler**» Grubu, seçimleri de liste halinde kazanmışlardır. Görev bölümünde ise başkanlığa **Dr. Sedat Özkol**, sekreterliğe de İlkay İzer seçilmişlerdir.

Kongre, «ana sorunlar»la ilgili görüşlerini de bir karar haline getirmiştir. Kararda özetle şöyle denilmektedir:

«Türkiye, yüzyıllardan beri geri bıraktırılmış ve bugün de yeni - sömürgeciliğin baskısı altında ve bunun doğal sonucu olarak da sanayi devrimini gerçekleştirememiş bir toplumdur. Bu nedenle, önce İkinci Ulusal Kurtuluş Savaşı stratejisi içinde İnşaat Mühendisleri Odası'nın yerini ve rolünü ortaya koymak, başka bir deyişle, toplum sorunlarımızın oluştuğu sosyal yapımızın ana çelişkilerini kavramak, sonra Odamızın ve üyelerimizin bu oluş içindeki stratejik yerini belirlemek gerekmektedir.

«Ekonomik ve siyasal iktidarı ellerinde tutanlarla her durumda hoş geçinmek gibi, yapmak ve oportünist tutum benimsenemez. Gerektiğinde, iktidarlara düşünce ve eylemlerinde karşı çıkan görüş ancak baskı yapabilir, etkili olabilir; baskı yapabildiği oranda baskı gurubu olmaya hak kazanır. Ve yine o oranda, sosyal güçler dengesinde, yoksul ve ezilen halkımızın ve Odamızın çıkarları korunmuş olur.

«Odamızın her zaman uyanık ve kamu yararına çalışan bir «baskı grubu» rolünü görmesi kesin ve kaçınılmaz bir görev olarak belirmektedir.

«Atatürk ilkelerine ve çağımız isteklerine uygun mutlu bir Türkiye'nin yaratılması, bütün gerçek Türk aydınları gibi inşaat mühendislerinin de temel ülküsüdür. Odamız, bu ülküye yaraşır bir duyarlılıkla bütün ulusal sorunlarımızın çözümünde, sesini, ağırlığını duyurmalıdır.

«Anayasamızın getirdiği yeni sosyal devlet ilkesinin halkçı reformcu, devrimci karakterine uygun olarak milli eğitim, tarım, sanayi, maliye ve bütün yurd yönetimi alanları ile idarede yapılması gereken halka dönük değişikliklerin, yeniliklerin kendine yaraşır bir ağır başlılıkla takipçisi olmalıdır.

«Meslekdaşlarımızın yetiştirilmesi, mesleğin teknolojik ve rasyonel bir düzen içinde yürütülmesi, inşaat mühendislerinin her türlü haklarının korunması ve güvene bağlanması da Odamızın aralıksız olarak izlemesi gereken işlerdendir.

«Yeni seçilecek Yönetim Kurulu seçkin bir aydınlar topluluğu olan inşaat mühendislerinin Ülkemiz koşullarından doğan özleyişlerini gerçekleştirecek olumlu çalışmalar yapmalı bunun için gereken mevzuat değişikliklerini de hazırlatmalıdır.

«Yukarda belirtilen Ana Sorunlar çözülmedikçe, çözüm bekleyen bir çok meslek sorunlarımız da kesin ve gerçek çözümünü bulamayacaktır.

«Ayrıca ana ilkelerin ışığında Oda'nın yeniden örgütlenmesi, yeni Yönetim Kurulu'nun görevi olmalıdır.»

GÜNÜMÜZ dünyasında üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki **temel çelişme**, emek - sermaye çelişmesi halinde yansımaktadır. Emeği temsil eden güçler, sosyalist ülkeler ve dünya işçi sınıfı, sermayeyi temsil edenler ise emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazidir. Ne var ki, dünyamızın içinde bulunduğu karmaşık toplum yapısında sınıf mücadelelerini incelerken bu iki uzlaşmaz sınıfı saymak yetmemektedir.

● Emperyalist burjuvazi, varlığını sürdürebilmek, geniş sömürü alanlarını elinde tutmak için **işbirlikçi burjuvazinin yanısıra** bazı gerici sınıf ve tabakalarla ittifak ve güdümlü ortaklık kurmuştur. Bu gerici sınıf ve tabakalar, başlıca, geri ülkelerdeki feodaller, toprak ağaları, bürokrat kapitalistler, aracı - tefeci zümre, v.b.'dir.

● Emperyalizm ve müttefiklerinin karşısındaki güçler ise, bu ittifakla çelişme halinde olan sınıf ve tabakalardan oluşur. Yani, sosyalist ülkeler ve dünya işçi sınıfının dışında, yarı proleterler, yoksul köylüler, köy ve şehir küçük burjuvazisinin önemli bir kesimi de emperyalizme karşıdır. (Bu arada bazı ülkelerin milli burjuvazisi de, belli bir dönem emperyalizm karşısında saf tutabilir, ama bunlar gerçekten devrimci bir zümre olmadığından, dünya devrimci mücadelesinde böyle ülkelerin milli burjuvaları tali önem taşırlar.)

● Şu halde, dünya toplumunu bir bütün olarak ele alıp, sömürenler ve sömürülenler diye genel bir ayırım yaparsak, görürüz ki, emperyalist ve anti-emperyalist güçler arasındaki çelişme, **hakim çelişme** halinde belirmektedir. Zaten, günümüzün devrimci mücadelesi de, yukarıda saydığımız güçler arasında geçmektedir. (Anti - emperyalist güçler içinde saydığımız bazı sınıf ve tabakalar - bazı ülkelerde - mobilize olmamıştır, ama bunlar objektif olarak emperyalizme karşıdırlar ve emperyalizmle aralarındaki çelişme keskinleşip, sınıf mücadeleleri hızlandıkça harekete katılacaklardır.)

● Dünya sosyalizmini kurup kapitalist üretim tarzını tarih müzesine kaldırmak için önce hakim çelişmeyi çözmek, yani **emperyalizmi yıkmak gerekmektedir**.

● Emperyalizm, iktisadi, siyasi, askeri ve ideolojik yönleriyle bir bütündür. Emperyalizmin siyasi, askeri ve ideolojik nüfuzuna gereğince önem vermeyen, onun sadece iktisadi konumunu incelemekle yetinen eğilimler, son derece tehlikelidir. Emperyalizmi yalnızca tekelci kapitalizmin dünya çapındaki sömürü mekanizması olarak göremeyiz, emperyalizmin siyasi ve askeri mekanizmasını ve bu mekanizma aracılığıyla yürüttüğü dünya politikasını ve ideolojik etkilemesini de çok iyi tanımamız gerekir. Ayrıca, emperyalizmi sadece siyasi ve askeri bir olgu olarak görüp iktisadi yönünü ihmal etmek de, aynı derecede yanlıştır. Dünya devrimci mücadelesi, emperyalizme karşı verilmektedir. Şüphesiz ki, bu mücadelenin öncülüğünü sosyalistler yapmaktadır. Tekrar ediyoruz: Amaç, dünya sosyalizmini kurmaktır ve buraya giden yol üzerinde en büyük engel emperyalizmdir. Öte yandan, emperyalizmin karşısındaki en büyük örgütlü güç, sosyalist ülkeler ve tüm dünya işçi sınıfıdır. Şu halde anti - emperyalist mücadele, dünya sosyalist hareketinin öncül görevidir, ayrıca dünyamızdaki tüm anti - emperyalist mücadeleler, dünya sosyalist hareketinin bir parçasıdır.

● Dünya devrimci mücadelesi, emperyalizmle çelişme halinde olan tüm sınıf ve tabakaların devrimci hareketi sayesinde başarıya ulaşacaktır.

● Sosyalist ülkelerin emperyalizme karşı mücadelelerinin yanısıra, özellikle geri kalmış ülke halklarının anti - emperyalist mücadeleleri, günümüzün en belirgin özelliğidir. Dünya halklarının emperyalizme karşı mücadelesi, emperyalizmi askeri ,siyasi, iktisadi ve ideolojik bakımdan zayıflatmakta, bağımsızlık yolunda ilerleyen ülkeler çoğaldıkça emperyalizmin sömürü alanları kısıtlanmakta ve emperyalizm gerilemektedir. Bu gerileme, doğal olarak, emperyalist ülkelerin kendi içindeki sınıf çelişmelerini keskinleştirmektedir.

● Dünya proleter devriminin başarı yolu, sosyalist ülkeler dışındaki halkların kendi ülkelerindeki egemen ve gerici sınıfları devirerek iktidara gelmeleri, yani devrim yapmalarıyla açılacaktır. Bu halkların iktidarı ise, emperyalizmle mücadele etmeden gerçekleşemez.

Öncü devrimci sınıf proletarya

Çağımızın gerçekten devrimci, sonuna kadar devrimci sınıfı, işçi sınıfıdır: Şu halde çağımızda, ancak proletarya öncülüğünde yapılan devrimleri, bir devrim olarak kabul ediyoruz. Bunun dışındaki herhangi bir iktidar değişikliğini «devrim» diye nitelemek imkansızdır, yanlıştır. Ve ısrarla tekrarlıyoruz ki, çağımızın yegane öncü devrimci sınıfı işçi sınıfıdır.

Anti - emperyalist mücadelede yer yer radikal küçük burjuvazinin öncülük yaptığı dönemlerde bulunabilir, hattâ bu mücadeleler belirli başarılar kazanabilirler. Ama bunlar proletarya öncülüğünde olmadıkça zamanla geçersiz kalırlar, radikal küçük burjuvazinin yada milli burjuvazinin başarıları kısmidir, **geçicidir.**

Çağdaş devrimin henüz gerçekleşmediği ülkeler, emperyalizmin direk yada dolaylı güdümü altındadır. Devrimin öncüsü olan proletaryanın amacı, şüphesiz ki, kendi iktidarını kurmaktır ve emperyalizm yıkılmadan proletaryanın mutlak iktidarının kurulması mümkün değildir. Öyleyse, o ülkede emperyalizmin sultasının ve işbirlikçi gerici hakim sınıfların yıkılması, proletaryanın (ve müttefiklerinin) en öncül hedefidir.

Proletarya ve müttefikleri

Proletarya kendi iktidar mücadelesinde, karşısındaki egemen güçlerle çelişme halinde olan ve belli bir devrimci - ilerici nitelik kazanan diğer sınıf, tabaka ve zümreleri yanına alacak, bir başka deyişle onlara öncülük edecektir. Bu yedek güçlerin hepsinin özlemlerinin sosyalizm olduğunu söylemek yanlıştır. Anti - emperyalist mücadelelerin yoğunlaştığı günümüz geri ülkelerinde, proletarya dışında sosyalizmi amaçlayanlar, yarı proleterler, yoksul köylüler ve olsa olsa, küçük burjuvazinin - yarı proleter sayılabilecek - alt kesimidir. Bunu söylerken toplumu statik gördüğümüz sanılmasın; böyle ülkelerde şu anda emperyalizm ve işbirlikçilerle çelişme halinde olan diğer tabaka ve zümrelerin belli kesimleri, üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki çelişmenin artması oranında sosyalizmi amaçlayacak duruma gelebilirler, ama her dönemde bütün devrimciliği, proleter ideolojisini benimseyip, **sosyalizm** için savaşanlardan ibaret saymak, olsa olsa küçük burjuva dar görüşlülüğü ve politik bilinç eksikliğinden başka bir şey değildir. Devrimci mücadelenin belli dönemlerinde o anlık objektif ve sübjektif hedefleri sosyalizm olmayan bazı tabaka ve zümreler de, proletaryanın yanında devrimci bir fonksiyon kazanırlar. Şu halde, böyle bir ülkede emperyalizm ve işbirlikçilerine, çıkar birlikçilerine karşı verilen mücadelede, sosyalist olmayan, ama anti - emperyalist ve demokratik nitelikli olan güçleri de hesaba katmak gerekir. Öyleyse, günümüzün devrimci mücadelesinde proleter sosyalist ve antiemperyalist mücadelenin bütünselliğini ve bu bütünsellik içindeki ayrı konumlarını unutmamak gerekir, her iki mücadele arasında fark gözetmemek, ikisini de «özdeş» saymak yanlıştır.

Yeri gelmişken bir açıklamada bulunmak istiyoruz: Türkçe terim olarak **devrimci mücadele** derken söz konusu bütünlüğü kastediyoruz. Bu bütünlüğün iki ana ögesini belirtmek için de, **proleter sosyalist ve anti - emperyalist** deyimlerini kullanıyoruz. Hemen tekrarlıyalım ki, mekanik bir ayırım içinde değiliz. Bu iki öge birbirini bütünleyen şeylerdir. Ayrıca unutmamak gerekir ki, her türlü **demokratik mücadele** bu bütün içinde yeralır. Bir başka deyişle, böyle bir geri ülkede devrimci hareketin hakim yönü, proletaryanın öncülüğünde baş düşman emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı savaşmaktır. Yani, hareketin konumu anti - emperyalisttir. Bu mücadele içinde proletaryanın öncülüğü demek, proleter sosyalizminin öncülüğü demektir. Sözkonusu öncülük, bilimsel sosyalizmin kılavuzluğunda «ideoloji» öncülüğü, proletaryanın öz partisi kılavuzluğunda «örgüt» öncülüğü, ve bu örgütün belirleyeceği strateji, taktik v.b. kılavuzluğunda «siyasal» öncülüğü ve giderek proletaryanın donanmış gücünün fiili öncülüğüdür. «Öncülük» deyimi, yukarıda saydığımız kavramları içerir. Proletarya her bakımdan da **bağımsız** olmalıdır, bu noktalardan herhangi birisi gölgelendi mi, proletarya öncülüğü şüphe götürür. Ülkedeki proleter sosyalist hareketin anti - emperyalist hedefi dışında diğer devrimci güçlerin de anti - emperyalist hareketi vardır ve proletarya bütün bu devrimci cepheye öncülük edecektir.

İlkel kapitalist ülkelerde proletarya öncülüğündeki devrimci halk, emperyalizmi kesin yenilgiye uğratmadan **ülkenin her yanında** egemenliğini kurmuş olamaz. Emperyalizmin o ülkedeki kesin yenilgisi, öldürücü darbeyi almış olması, askeri ile, siyasi nüfuzu ile ve iktisadi sömürüsü ile o ülkeden çekip gitmesi, ve içteki tüm işbirlikçilerin, çıkar birlikçilerinin ve diğer emperyalist uşaklarının tasfiyesi ile gerçekleşir. İşçi sınıfı ve müttefikleri (yarı işçiler - yoksul köylü, köy ve şehir küçük burjuvazisi) emperyalizmi kovup devrimi başararak iktidara geldikten sonra bile emperyalizme yani onun dışarıdan yapabileceği yeni saldırı ve baskılara karşı ve de içte sürdüreceği karşı devrim çabalarına karşı amansızca mücadele edecektir. (Devrimden sonraki bu mücadeleyi, Türkiye gibi ülkelerde işçi ve emekçi sınıfların ancak iktidara geldikten sonra emperyalizme karşı asıl mücadeleyi vereceklerini söyleyen yanlış iddia ile karıştırmamak gerekir. Burada söylediğimiz şey şudur: O ülkede emperyalizme ve tüm çıkar birlikçilerine karşı kesin darbe indirilecek, devrim bütün ülke sathında başarıya ulaşacak, ama emperyalizmle dışta ve içteki mücadele, emperyalizm dünya çapında çöküp yokoluncaya kadar devam edecektir.)

Burada özellikle üzerinde durduğumuz türden bir ülkede, emperyalizmin kesin yenilgisine giden yoldaki mücadeleye değinmek istiyoruz. Proletaryanın sübjektif öncülük şartlarının yaratılması oranında mücadele hızlanacak ve bu süreç içinde proletarya yedek ve yandaş sınıf ve tabakalarla ittifaklarını kuracaktır; işçi sınıfı, öncülüğü, hiç şüphesiz mücadele içinde elde edecek, yığınları örgütleyip disiplinli olarak harekete katabildiği ölçüde başarılı olacaktır. Böyle bir ülkede, emperyalizme ve işbirlikçilerine verilen mücadelede, proletaryanın müttefikleri, genel olarak, şunlardır:

— **Yarı proleterler ve yoksul köylüler:** Topraksız veya az topraklı olup da, kendi toprağı dışında mevsimlik tarım işçisi olarak yada götürü olarak çalışan köylüler, yada kendi toprağı dışında çalışmayan ama geçimini güçlükle sağlayan ve gitgide yoksullaşan köylüler ile çıraklar, seyyar satıcılar v.b.

— **Köy küçük burjuvazisi:** Emperyalizmin hegemonyasından dolayı kapitalistleşemeyen orta köylüler.

— **Şehir küçük burjuvazisi:** Sadece kendisi çalışan ve yanında bir iki kişi çalıştırmakla birlikte kendisi de aynı emeği harcayan zanaatkârlar v.b. ile bürokratların büyük burjuvaziyle tamamlaşmayan kesimi.

Bu güçlerin, özellikle küçük burjuva katlarının bütün kaypaklık ve kor-

Demo
H
ikti

ANT'ın 158. sayısında
İdeoloji ve Örgüt Bir
zıda, nihai amacı sos
SİNTİSİZ DEVRİM s
başta yarı işçiler ve
çıkarları emperyalizmle
ları alarak «DEMOKR
kuracağını, hiç durakl
kurarak sosyalist dö
çıklamıştık. Her türlü
yoğunlaştığı bu döne
İKTİDARI» kavramı
ve haksız yakıştırmal
bu yazının, aynızama
kliklerle farklılığımızı

...okratik

...alk

...idarı

...nladığımız «Sosyalistleri
... Çağırıyoruz» başlıklı ya-
... olan işçi sınıfının KE-
... içinde ilk olarak, yedeğine,
...l köylüler olmak üzere,
...en diğer sınıf ve tabaka-
...K HALK İKTİDARI»nı
... kendi mutlak iktidarını
...leri gerçekleştireceğini a-
...rmizmin ve şartlanmanın
... «DEMOKRATİK HALK
...deki yanlış yorumları
... gidermek üzere yazdığımız
... Türkiye solunda mevcut
... belirleyeceğine inanıyoruz.

kaklıkları da hesaba katılarak, ittifaklar devrimci mücadele içinde gerçekleşir. İttifakları, proletaryanın öz örgütü belirler.

Emperyalizmin o ülkedeki iktisadi konumu ve jeo - politik (askeri - stratejik) önemi, düşmanın mücadele direnişini belirleyecek en önemli faktördür. Öyle ülkeler vardır ki, emperyalizm o ülkedeki iktisadi sömürüsünden vazgeçse bile, jeopolitik nedenlerden ötürü oradaki devrimci mücadeleye karşı alabildiğine direnecektir.

— Bu gibi ülkelerde emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı **sıcak mücadele** verilmeden devrimin başarılabileceğini bir «sıçrama anı»nı düşlemek, hele hele bu sıçramanın barışçıl yolla da gerçekleşebileceği ihtimalleri üzerinde durmak, özellikle işçi sınıfının örgütü olmadığı başlangıç dönemlerinde böyle olasılıklardan söz etmek, örgütlenme biçimine yansıyacağı için tehlikelidir. Proletarya her dönemde her türlü mücadele biçimine uygun olarak örgütlenir ve halkı hazırlar.

— Böyle ülkelerde devrimci mücadelenin **sıcak dönemi** uzun sürebilir. Ve muhtemelen devrimci güçler, ülke ça-düşünmek olmaz. Yada, «on günlük» pında kesin başarıya ulaşmadan önce, mevzi zaferler kazanarak, devrimden önce devrimci bir iktidar bölgesel olarak kurulabilir. Böyle bir iktidarın başlıca görevi, tüm ülke sathında emperyalizme ölümcül darbeyi indirmektir. (Belli varsayımlar üzerine kurulmuş bu ihtimal hakkında şimdilik daha fazla söz söylemenin spekülasyon olacağını göz önünde bulundurarak, bu konuyu, düşünme ve tartışmaya açık bir nokta olarak bırakıyoruz.)

— Devrimci güçler, böyle ülkelerde, mücadelenin başlangıcında ve uzun süre karşılarında somut hedef olarak yerli gerici güçleri bulmaktadırlar, ne var ki, devrimcilerle somut mücadele halinde olan gericiler emperyalizmden gerekli iktisadi ve lojistik desteği görürler. Yerli gerici güçlerin emperyalizmden aldıkları destek yetersiz kalırsa, yani yerli gericiler sıcak mücadelede yenilmeye yüz tutarsa, emperyalizmin desteği gereğince «artacak» ve emperyalizmin her türlü militer müdahalesi gerçekleşebilecektir. Bu dönem, emperyalizme karşı en amansız mücadelenin verileceği bir dönemdir. Böyle bir dönemde devrimci cephe şüphesiz ki genişleyecek ve devrim tüm ülke sathındaki kesin zaferle gerçekleşecektir.

Demokratik halk iktidarı

Sözkonusu ülkelerde - düşman güçlerin kesin yenilgisinden önce de mevzii olarak kurulabileceğini söylediğimiz **devrimci iktidar,** ortak bir iktidardır, ama şu özellikleri mutlaka taşır:

1 — **Proletaryanın öncülüğündedir:** Proletarya devrim iktidarında yukarıda saydığımız her bakımdan da öncüdür. İşçi sınıfının iktidardaki öncülüğü, örgütünün önderliği demektir, proletaryanın hegemonyasının derecesi örgütlenme derecesine, müttefikleri üzerindeki disiplinine, donanmış gücüne ve toplumun o andaki durumuna, karşı devrim ihtimalinin önem düzeyine v.b. bağlıdır.

2 — **İşçi - köylü temel ittifakı üzerinde kurulmuştur:** Diğer sınıf ve tabakalar da bulunmakla birlikte, bu iktidar işçi - köylü ittifakının temelleri üzerinde yükselen **halk iktidarıdır.** Halk demekle, çağdaş anlamıyla, işçi sınıfı ve onun müttefikleri, dostları, yani devrimden yana olan herkes kastedilmektedir. Özetle tekrarlasak, işçi sınıfının önderliği altında, ve işçi - köylü temeli üzerinde tüm emekçilerin ve onların dostlarının, yani **halkın** egemenliği, bu iktidarın **halk iktidarı** olma niteliğini belirler. Bu iktidarı oluşturan devlet, bir burjuva devleti değil, halkın öz devletidir.

3 — **Devrimcidir:** Devrimi daha ileri aşamalara götürmek, devrim sonrası başlayacak iktisadi, sosyal ve siyasi hareket ve dönüşümlerin bütünselliğini sürdürmek, karşı devrim çabalarını ve zararlı eğilimleri anında önleyerek toplumun durağanlığa düşmesini engellemek ve **kesintisiz devrimi** aksaksız sürdürmek görevlerine titizlikle bağlı olduğu için devrimcidir.

4 — **Demokratiktir:** Bu halk iktidarı, burjuva demokrasisisini değil, gerçek demokrasiyi, yani **halkın demokrasisini** uygular. Öncü proleter partisi içindeki demokrasi, halk (yani iktidarın ortakları ve devrimin yandaşları) için olan demokrasi, iktidarın **demokratik** karakterini oluşturur. (Zararlı sektarizmin etkisiyle her türlü «demokratik» sözüne düşman kesilen bir kısım arkadaşları da burada uyararak bilimsel teorideki «demokrasi» kavramını daha iyi özümlemelerini salık veririz.)

5 — **Otoriterdir:** İktidarın ülke içindeki halk düşmanlarına, emperyalist uşaklarına, halk devletinin yasalarına karşı çıkanlara, yani tüm karşı-devrimcilere olan tutumu, şüphesiz ki, otoriter olacaktır.

6 — **Geçiş İktidarıdır; Kesintisiz devrim** içinde ülkeyi sosyalizme götürecek geçiş iktidarıdır. En belirgin niteliklerini ve kesin özelliklerini saydığımız bu iktidar, **«Halkın devrimci demokratik mutlak iktidarıdır».** Böyle uzun bir deyim kullanmak pratik olmadığından, biz kısaca DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARI, yada kısaca DEMOKRATİK HALK İKTİDARI terimlerini uygun görüyoruz.

Şunu da hemen açıklayalım ki, sözünü ettiğimiz türden ülkelerin devrimci iktidarları için kullandığımız bu deyimi kendimiz icat etmiş değiliz. Bir karşılaştırma yapmak için, Çin'in kendine özgü şartlar içinde kurduğu devrim iktidarına bakalım. Mao Çe-Tung 30 Haziran 1949'da şunları diyor:

... «Halk kimdir? Çin'in bugünkü aşamasında işçi sınıfı, köylülük, kır küçük burjuvazisi ve ulusal burjuvaziden ibarettir. İşçi sınıfının ve Parti'nin öncülüğündeki bu sınıflar, kendi devletlerini kurup, kendi hükümetlerini seçerler; ve emperyalizmin köpeklerine - toprak ağalarına, bürokrat burjuvaziye ve diğer sınıfların temsilcileri olan Komintang gericilerine ve suç ortaklarına - karşı diktatörlüklerini uygulayıp, onları baskı altında tutarak, gerek sözde, gerekse fiilde kanunsuz davranmalarına izin vermeyerek, hareketlerine dikkat etmelerini sağlarlar. Demokrasi ise, konuşma, toplanma, örgüt kurma v.b. gibi haklara sahip olan halkın kendi saflarında uygulanır. Oy verme hakkı sadece halka aittir, gericilere değil. Bu iki şeyin, yani halk için demokrasi ile gericiler için diktatörlüğün bileşimi demokratik halk diktatörlüğüdür.»...

...«Demokratik halk diktatörlüğü, işçi sınıfı, köylülük ve kır küçük burjuvazisi ittifakına ve özellikle işçi köylü ittifakına dayanır, çünkü bu iki sınıf Çin halkının yüzde 80 - 90'ını oluşturmaktadır. Bu iki sınıf emperyalizmi ve Komintang gericilerini yenen başlıca iki güçtür. Yeni Demokrasi'den sosyalizme geçiş de esas olarak bu sınıfların ittifakına dayanır.»

...«Demokratik Halk Diktatörlüğü, işçi sınıfının önderliğini gerektirir. Çünkü en ileri görüşlü, en az bencil ve en bütünsel devrimci sınıf, işçi sınıfıdır. Tüm devrim tarihi gösteriyor ki, işçi sınıfının önderliğinde yapılmayan devrimler başarısızlığa uğramakta, işçi sınıfı önderliğinde yapılanlar ise zafere ulaşmaktadır.» (Seçme Eserler, Cilt IV., Sf. 418 - 422, İng. Baskı. 1967).

Başkan Mao, 27 Şubat 1957'de de aynı konuda şunları söylüyor:

«Devletimiz, işçi sınıfının önderlik ettiği ve işçi - köylü ittifakına dayanan demokratik halk diktatörlüğüdür. Bu diktatörlük ne işe yarar? Birinci fonksiyonu sosyalist devrime karşı çıkan gerici sınıfları, unsurları ve sömürücüleri baskı altında tutmak, sosyalist yapımızı yıkmak isteyenleri ezmek, başka bir deyişle, düşmanla aramızdaki çelişmeyi çözmektir.

Diktatörlüğün fonksiyonu, ülkemizi dış düşmanların yıkıcı çalışmalarından ve muhtemel saldırılarından korumaktır. Bu bakımdan da, düşmanla aramızdaki çelişkiyi çözmek diktatörlüğümüzün görevidir. Bu diktatörlüğün amacı, halkımızı koruyarak onun kendisini barış içinde çalışmaya ve Çin'i modern sanayi, tarım, bilim ve kültürüyle sosyalist bir ülke olarak kurmaya adamasını sağlamaktır.» (Quotations From Mao Çe-Tung Sf. 39, İng. Baskı. 1968).

Demokratik halk iktidarının alt yapısal görevleri

Demokratik Halk İktidarı, sosyalist aşamaya geçişi sağlayacak bir dönemin devletidir. **Kesintisiz devrim** süreci içinde bu iktidar, siyasal görevlerinin yanısıra, ülkede geçiş dönüşümlerini gerçekleştirecektir. (Demokratik Halk Devleti, burjuva devlet mekanizmasında bilimsel sosyalizmin öngördüğü değişiklikleri ülke koşullarına göre bir süreç içinde yapacaktır.) İktidarın programı, proletaryanın asgari programı ile başlar. Bu program müttefik sınıfların azami programını içerir. Genel olarak özetlersek, bu iktidar :

— Sanayi kesiminde gerekli kamulaştırma görevini yerine getirecek, yani halk ekonomisini, özellikle sanayi alanında kurma yoluna girecektir. İşe eskiden işbirlikçi kapitalistlerin elinde olan ağır sanayiden başlayarak işbirlikçilerden devralınan bankacılık, dış ticaret ve sigortacılığın ithalat, ihracat ve içteki büyük ticaretin devletleştirilmesini gerçekleştirecek, merkezi planlamaya bağlı iktisadi üniteler kuracaktır. Bunun yanısıra, sanayileşmeye hız verecektir. Kamulaştırma muhtemelen devlet kapitalizmi şeklinde başlayıp zamanla sosyalist ünitelere dönüşecektir.

— Tarım kesiminde gerekli demokratik dönüşümlerle kapitalizm öncesi kalıntıları tasfiye edecek, gerekli yerlerde toprak reformu yapacak ve öngörülen bölgelerde küçük üreticilerin kooperatifler halinde örgütlenmesini sağlayacak, tarım araçları istasyonları, tohum ve gübre dağıtma merkezleri kuracak, adil kredi dağıtımını sağlayacak, köy ekonomisini geliştirecektir, v.b., v.b.

— Belli kesimlerde ve özellikle ileriki dönemlerde kollektivizasyon denemelerine gidebilecektir.

— İlk planda tasfiye edilen işbirlikçi tarım kapitalistlerinden sonra köydeki küçük tarım kapitalistlerini v.b. zamanla mülksüzleştirecektir.

Program konusunda ayrıntılara girmek spekülatif bir mahiyet taşıdığından, başlıca temel dönüşümleri saymakla yetiniyoruz.

Kesintisiz devrim süreci içinde proletaryanın öz örgütü güçlendirilecek ve zamanla bütün alt ve üst yapı kurumlarında işçi sınıfı denetimi artırılacaktır. Bunun yanısıra işçi - köylü ittifakı pekiştirilecektir.

Özellikle kamusal kuruluşlu iktisadi üniteler güçlenip ülkenin iktisadi ve sosyal hayatına hakim oldukça proletaryanın hegemonyası da güçlenecek ve sosyalizmin kurulması kolaylaşacaktır.

Bu arada ortaya çıkabilecek siyasi ihtilaflar, karşı devrim çabaları v.b. gibi zararlı olaylar için proletarya kendi siyasi gücünü, donanmış gücünü kuvvetlendirmek zorundadır. O zamanki siyasi olaylar ne olur, proleter iktidarına siyasi geçiş hangi şartlar altında nasıl sağlanır, **kesintisiz devrimin** siyasi ve iktisadi cephelerinin seyri ne biçimde olur, proleter iktidarına ne kadar zamanda geçilir v.b. gibi soruları şimdiden cevaplandırmak kolay değil. Ancak şu noktayı belirtmeliyiz ki, **bu kesintisiz devrim** süreci içinde bir yandan gerekli alt-yapı dönüşümleri yerine getirilirken, öte yandan proletarya ve yoksul köylüler yanlarındaki müttefik güçleri iktidardan tasfiye ederek proletaryanın öz ve öncü güç, yoksul köylünün ise yedek güç olduğu siyasi iktidar aşamasına geçip sosyalist toplumu gerçekleştireceklerdir.

"Halk iradesi" ha!..

■ Ne güzel edebiyat yapıyor bizim başbakan... «Millî irade, **halk iradesi**» sözcüklerini dilinden düşürmüyor. Öğretmen boykotu sırasında da İnönü Meclis'te, **«Meşru seçimler yapılmıştır»** demişti. Beyler şunu unutmasınlar ki, Türkiye'de meşru iktidar yoktur. Bizzat yeni atandığım (daha doğrusu sürgün edildiğim) köyden örnek vereyim. Gözlerimin önünde köyün ağası, seçimde köyün yarısının oyunu kendisi kullanmış, sandık başına gelenlerin ise gizli odada başından ayrılmamış. Dolayısıyla oyların hepsi emperyalist uşaklarına gitmiştir. İşte **«halk iradesi»**... Egemen olan halk iradesi değil, azınlığın diktasıdır. Köydeki diktatör şehirdeki ile birleşmiş, o da emperyalistlerle birleşerek **«ihanet koalisyonu»** kurulmuştur. Demirel sınıf diktasının kesin karşısında olduğunu söylerken, kendi diktalarını, **«demokrasi»**, **«hürriyet»** diye yutturmağa çalışıyor. Türkiye'de bir özgürlük vardır, ama kimin özgürlüğü? Özgürlükleri o kadar fazladır ki, çocuklarının düğünlerinde yarım milyon lira harcayabiliyorlar. Parayı basıp diplomayı alabiliyorlar. Biz devrimciler de, onların rezilliklerini, satılmışlıklarını halka anlattığımız zaman - şehirdekilerine toplum polisini karşı çıkarıyorlar, - köyde olan bizlere de köye uzanmış kuyruklarını. Bu kuyrukların elinden çekmediğimiz kalmadı. Pencerelerimizin kapağını kale kapısı gibi yapıyor, gece olunca da evin değişik yerlerine çekmek zorunda kalıyoruz yatağımızı. Gene de gece gelip tehdit etmekten, evimizi taşlamaktan, kurşunlamaktan geri kalmıyorlar. Ben iki yıldır iki gece üstüste evin bir yerinde yattığımı hatırlamıyorum. Paşa baba, al işte senin demokrasini, korumaya çalıştığın demokrasini... Aslında kurtarmaya çalıştığın demokrasi, mensubu bulunduğun sınıfın demokrasisidir. Kızının bir gecedeki nişanında 100 binden çok para harcayan Hacı Demirel'in demokrasisidir. Açıkçası, korumaya çalıştığınız, azınlığınızın diktasıdır. Biz doğuda kepek yiyoruz, kepek... Buna da kalkıp **«demokrasi»** diyorsunuz. Ayıp ayıp... Gülerler adama...

YÜKSEL FEYZİOĞLU
(Sahnalar — Kars)

Sosyalistlere açık mektup

■ Bilimsel sosyalizmi benimsemiş, Türkiye'de devrimin gereğini kabul eden tüm aydınlar, sizlere sesleniyorum:

Zenginin daha zengin, fakirin daha fakirleştiği bir dönemde hepimize ayrı ayrı görevler düşmektedir. Bu açıdan giderek birlik ve beraberlik içinde savaşımıza her yeni günde yeni yeni güçler kazanarak devam etmeliyiz.

Durum buyken türlü bölünmeler niye? Oportunist fikirlerin bünyemizi kanser virüsü gibi kemirmesine niye göz yumuyoruz? Evet, «sosyalistiz» diye geçinen **KALEM ŞOVALYELERI**, sizlere sesleniyorum:

Bu haykırışım, aslında Türk emekçisinin haykırmasıdır. Diyoruz ki, birbirini yiyen bunlar, gerçekten devrime inanmış kişilerse, bir çatı altında birleşsinler. Yoksa sussunlar. Türkiye halkına yapacakları en büyük iyilik budur: Emperyalizmin kuklası AP'nin sonunun geldiği bu sıra savım geçerli olacaktır, kanısındayım.

Yaşasın Türk işçisi, Türk köylüsü, Türk gençliği...
Yaşasın klikler dışı Türk yazarı.
Yaşasın Türk devrim hareketi.

ZEKİ K. ERGİN
(İşçi - Mustafakemalpaşa)

ANT'ın iki önemli adımı

■ ANT'ın son yaptığı çok olumlu atılımlar içerisinde getirdiği iki önemli kavram, Türkiye sosyalistlerine yepyeni bir ufuk açmıştır. **«Sosyalist devrim» - «Demokratik Devrim»** kısır çekişmesi içerisinde bunalan Türkiye sosyalistleri, kesintisiz devrim süreci içerisinde ilk olarak işçi-köylü ittifakına dayanan Devrimci Demokratik Halk İktidarı'nın kurulmasını, daha sonra hiç duraklamadan, araya Çin seddi konmadan proletaryanın mutlak iktidarına geçilmesini ve giderek sosyalizmin kurulmasını öngören, nihai amacının **«sosyalizm»** olduğunu açıklayan ANT'ın **«ideoloji ve örgüt birliği»** çağrısı ile tereddütlerden kurtulmuşlardır. Bizler, sosyalist olduğumuzu hiçbir zaman saklamadan, bir yandan proletarya sosyalizmi için örgütlenirken, bir yandan da işçi sınıfının müttefiklerini işçi sınıfı öncülüğünde devrimci kavgaya sokmak için çalışacağız.

«Ortadoğu Devrimci Çemberi» ise, gerçek devrimcilerin mücadele alanını belirlemiştir. Emperyalizme karşı savaşımızda Arap, İran, Kürt ve Kıbrıs halklarıyla sürekli dayanışma içerisinde bulunmamız gerektiğini, Ortadoğu'nun her yerinde ve giderek bütün dünyada emperyalizm kesin yenilgiye uğratılmadan zafere ulaşmış sayılamayacağımızı ANT somut olarak ortaya koymuş, uluslararası görevimizi göstermiştir.

Türkiye sosyalistlerinin görevi artık bu iki somut hedefte yoğunlaştırılmak zorundadır: Devrimci Demokratik Halk İktidarı'nın kurulması ve Ortadoğu Devrimci Çemberi'nin güçlendirilmesi.

Yaşasın Türkiye sosyalistleri!
Yaşasın Türkiye Sosyalistleri'nin Devrimci Demokratik Halk İktidarı için mücadelesi!
Yaşasın Ortadoğu Devrimci Çemberi'nin kahraman halkları!

HÜSAMETTİN GÜLER
(Öğrenci - Ankara)

Öğretmen Soruşturması III

İşçi lideri öğretmen boykotunu eleştiriyor

İbrahim OSMANOĞLU

Bekir Belovacıklı
(İstanbul Bölgesi İşçi Birliği Başkanı)

1 — Öğretmen boykotunun başlıca nedeni bozuk düzenin kendisidir. Bu düzen içerisinde sömürüyü devam ettirmek isteyen egemen sınıflar ve siyasi örgütleri kendi isteklerine uygun olarak öğretmenleri yönetmek istemektedirler. Bu nedenden öğretmen boykotunun sosyo - ekonomik temellerini ortaya koyabilmek için daha eskiye inerek tek parti devrinin genel yapısını, öğretmenlerin o gününü göz önüne almamız gerekir. Tek parti dönemindeki devletçilik anlayışının köylerdeki görünümü ağa - muhtar - jandarma - öğretmen dörtlüsüydü. Egemen sınıflar anti - demokratik kanunlarını ve kendi siyasi görüşlerini bu güçler aracılığı ile kabul ettirmeğe çalışırlardı. Yani öğretmen o dönemde içerisinden çıktığı ezilen sınıf ve tabakalardan koparılıp malum devletçiliğin köylerdeki uzantısı haline getirilmişti. Bu halkın karşısında oluş, öğretmenlerin ezilen sınıf ve tabakalardan kopmasına sebep olmuştur.

Sözde çok partili yönetim devrinde egemen sınıfların ve siyasi örgütünün emperyalizm'e bütünleşme isteği ve araç olarak büyük bürokratlarla işbirliği, küçük memurlar grubundan olan öğretmenleri yönetim dışına itti. Ve tabii bu öğretmenler için daha kötü şartlar doğurdu, işbirlikçi burjuvazi ve siyasi iktidarının karşısında ezilen sınıfların yanında yer almalarını zorunlu kıldı. Bunda öğretmenlerin köken olarak ezilen sınıflardan gelmeleri de önemli rol oynadı.

Ülkemizde işçi sınıfı tarihine baktığımız zaman, ta Osmanlılar devrinde egemen sınıflara karşı mücadelenin başladığını, bugüne kadar sürdüğünü görürüz. Yalnız bu mücadele de siyasi bilinç açısından istenen olgunluğa ulaşamamıştır. Bu yüzden yapılan mücadelelere mevcut düzeni değiştirme açısından bakmalıyız. Bu açıdan baktığımızda değerlendirmemiz işçi sınıfının politik mücadelesi ve fiili öncülüğünün gerçekleşmesi açısından olacaktır. Yapılan eylemlerin bununla bütünleşmesi zorunludur. Bugün için öğretmen boykotu böyle bir oluşumun içinde değildir. Halbuki öğretmenlerin şu anda çözümlemek istedikleri sorunu kendi başlarına halletmelerine imkan olmadığı gibi, mevcut düzen içerisinde de çözümlenemez. Bu açık gerçekten dolayı öğretmenlerin mücadelesinin işçi sınıfının politik mücadelesi ile bütünleşmesi zorunludur.

2 — Sınıfsal niteliği ile öğretmen boykotu küçük burjuvazinin okumuş kesiminin ilerici bir hareketidir. Genel olarak ezilen sınıf ve tabakalara mensup olmalarına rağmen, öğretmenler, bu sınıf ve tabakalara yukarda sözünü ettiğim sebeplerden yabancılaşmışlardır. Bugün için yaptıkları eylem, düzenin değişmesi yolunda değildir. Devrimci eylem, düzenin ve üretim biçiminin değişmesini amaçlıyan eylemlere verilen bir isim olduğu için, bu eylemi devrimci görmekte kanaatimizce yanlıştır.

Meseleyi bir de mücadeleyi sürdüren öğretmenlerin yapısı açısından ele almamız gerekir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu hâlâ tek parti döneminin düşünce yapısına sahiptir. Meseleye nitelik açısından değişmiyen bir iktidar meselesi olarak bakmaktadırlar. Böyle bir düşünce yapısından hareket etmekse hiçbir şeyi değiştirmiyecektir. Düzeni değiştirecek sınıf işçi sınıfıdır. Ve gücünü üretici olmaklığından yani yaratıcılığından alır.

Öğretmen boykotunun en tutarlı yanı, egemen sınıflara karşı bir başkaldırma hareketi olmasıdır. Bir takım demokratik hakların geliştirilmesini istemesidir. Ezilen sınıf ve tabakalara düzenin bozukluğunu duyurma yönünde olmasıdır. Önemli eksikliği ise meseleye işçi sınıfının politik mücadelesi açısından bir değerlendirme getirilmemiş olmasıdır.

3 — Egemen sınıfların ve siyasi örgütlerinin öğretmen boykotu sebebiyle tutumu, öğretmenler tarafından net olarak görülmüştür. Bu, öğretmenleri birleşmeğe, güçlenmeğe yöneltmiştir. Diğer gruplar üzerindeki etkisiyse bir araştırma konu-

BEKİR BELOVACIKLI — İşçi Birliği Başkanı —

Öğretmenlerin devrimci eylemleri bakımından ileri bir adım teşkil eden son öğretmen boykotunun değerlendirilmesi ve öğretmenlerin devrimi mücadeledeki yerinin tesbit edilmesi amacıyla düzenlediğimiz ankete bu hafta İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Asistanı Dr. MEHMETCAN KÖKSAL ile İstanbul Bölgesi İşçi Birliği Başkanı BEKİR BELOVACIKLI'nın verdiği cevapları sunuyoruz.

Sorular şunladır:

1. Öğretmen boykotunu yaratan nedenlere kısaca dokunduktan sonra, bu eylemin sosyo - ekonomik açıdan tarihi bir gelişimi olup olmadığını açıklar mısınız?

2. Sınıfsal niteliği ile öğretmen boykotunu, Türkiye'deki devrimci eylemin bir halkası olarak nasıl değerlendirirsiniz? Bu eylem işçi sınıfının eylemleriyle bir paralellik göstermekte midir?

3. Öğretmen boykotunun öğretmenler, memurlar ve öğrenciler üzerindeki etkisi ve devrimci birikime katkısı ne ölçüde olmuştur?

4. Nihai hedefi sosyalizm olan devrimci mücadelenin gittikçe yoğunlaştığı ülkemizde öğretmen boykotu, egemen çevrelere ve siyasi iktidara ne ölçüde etki yapmıştır?

5. Bu boykot, Türkiye öğretmenlerinin kabuğunu ilk kez yırtarak bozuk düzene başkaldıran eylemidir. Eylem sırasında (bu, belki de ilk deney oluşundan olacak) birtakım teorik ve pratik eksiklikler olmuştur. Bunlar sizce nelerdir, gelecekteki eylemlerde bu eksikliklerin olmaması için neler yapılmalıdır?

6. Sermaye ile tamamlaşan büyük bürokrasi ve mevcut politik iktidar karşısında öğretmenin yeri, işçi sınıfının devrimci ittifakları içindedir. Ancak bu gerçeği iyice belletmek ve öğretmeni devrimci kavganın içine sokmak gerekir. Bu da kanımızca eğitim yoluyla militan kadrolar yetiştirmeğe gelip dayanmaktadır. Devrim İçin Eğitim» ilkesi doğrultusunda öğretmen sendikaları tezelden nasıl bir eğitim uygulamasına girişmelidirler?

şudur. Yalnız memurların genel yapıları dolayısıyla üzerlerinde olumlu etkisi olmamıştır inancındayım. (Küçük memurlar hariç). Üniversitedeki devrimci gençleri de öğretmen boykotu etkilememiştir. Çünkü onların biricik amacı etkilenmek değil, etkilemektir. Aynı tip hareketler işçi - köylü ve üniversite öğrencileri tarafından yapıldığı için boykot eylem biçimi bakımından büyük önem taşımamaktadır.

4 — Ülkemizde ilk kez öğretmenlerin, hem de devlet bütünü içerisinde yer alan öğretmenlerin, boykot türünden eyleme girmesi bir anlamda egemen çevreler ve siyasi örgütlerini etkilemiştir. Hatta bu harekette burjuva basınının bile desteği alınmıştır. Ama bunun temelden bir etkileme olmadığını da bilmek gerekir. Egemen sınıfların öğretmen boykotunu suç sayarak yargı organlarını harekete geçirmek istemesi ve öğretmenlerin mahkemeler önünde suçsuzluğunun ortaya çıkması, bunun ezilen sınıflara yansıması faydalı olmuştur. Ama aslında varılması gereken nokta ezilen sınıflarla sürekli bağ - kurabilme imkanına sahip öğretmenlerin işçi sınıfının ideolojisini benimseyen militanlarının artmasına bağlıdır. Ancak bu militanların öncülük ettiği öğretmen eylemleri gerçek rayına oturup ve hem egemen sınıfları siyasi örgütünü etkileyecek hemde öğretmen - eğitim sorunlarının halledilmesi yolunda ileri noktalara ulaşılacaktır.

5 — Öğretmenlerin mücadeleleri sözde çok partili devir içersinde gelişerek bugüne kadar gelmiştir. Ve ana karakteri itibariyle mevcut siyasi örgüte karşıdır. Devamlı olarak sözünü ettiğimiz kopukluk bu sebepten ileri gelmektedir. Bunun giderilmesi işçi sınıfının varlığına ve ideolojisine inananların öğretmen mücadelesini yürütenlerin çoğunluğunu teşkil etmesiyle mümkün olacaktır. Bu, öğretmenlerin düzene karşı mücadelelerini işçi sınıfınınkiyle bütünleştirecektir. Böylece tüm ülke sorunları içerisinde değerlendirilecektir. Bozuk toplum düzeninin değişmesi öğretmen ve eğitim sorununu halledecektir. Bunun ötesinde çıkaryol yoktur. Örgütlenmeye önem verilmelidir. Bölgesel seminerlerle öğretmenler eğitilmelidir. Kafalarında tek parti devrini özlüyenlerin düşünceleri değiştirilmelidir. Bilhassa köylerde anti demokratik kanunların savunucusu ve tatbikçisi olan öğretmenler uyarılmalıdır.

6 — Öğretmenlerin şu andaki genel yapısı devrimci mücadele için pek memnun edici değildir. Ama bunun değiştirilerek öğretmenlerin devrimci mücadeleye kazandırılmaları yolunda aşılması gereken engellerde pek çetin değildir. Bence ilk iş öğretmen sendikalarının birleşmesidir. Bundan sonra bir yandan teorik eğitim yapılırken bir yandan da öğretmenlerin fabrikada, tarlada eyleme girmesini sağlamak gerekir. Bu öğretmenlerin işçi sınıfının öncülüğünü benimseyerek, onun ideolojisini kabul ederek politik örgüt içerisinde yeralmalarını ve «devrim için eğitim» ilkesini benimsemelerini sağlayacaktır.

ÜRETİM İLİŞKİLERİ: Üretim sürecindeki insanlar arası ilişkilere; üretim ilişkileri veya ekonomik ilişkiler denir. Başka bir deyişle, maddi varlıkların üretim, bölüşüm ve tüketimi süresince insanlar arasında oluşan ilişkilere üretim ilişkileri denir.

Üretim ilişkileri her şeyden önce üretim araçlarının mülkiyetini ve giderek bu mülkiyetin getirdiği farklılaşmaları ile bu farklılaşmadan doğan gelişmeleri içine alır.

Üretim ilişkileri bir süre, insanın bilgi ve tecrübesini, iş a: ıçlarını, yani çeşitli alet makina ve fabrikaları, kısaca üretim güçlerini geliştirir. Ancak bir süre sonra bu geliştirme yok olur, aksine üretim ilişkileri üretim güçlerinin gelişimini engellemeye başlar. Çünkü üretim araçlarının mülkiyeti sosyal farklılaşmalara (sınıfların doğmasına) sebep olur. Üretim araçlarını mülkiyetinde tutan sınıf ise; üretim güçlerinin kendi sınıf çıkarlarını engellemiyeceği ölçüde ·lişmesine izin verir.

ÜRETİM BİÇİMİ: «Üretim güçleri ve üretim ilişkileri tümü ile üretim biçimini (tarzını) meydana getirir».

Toplumları o toplumun üretim biçimleri belirler. Üretim biçimlerinin en hareketli unsuru üretim güçleridir. Üretim güçleri ise üretim ilişkilerinin etkisinde olarak gelişir. Ancak bir noktadan sonra ..retim güçlerinin gelişimi, üretim ilişkileri tarafından engellenmeye başlar. Üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasında doğan bu çelişme, giderek uzlaşmaz bir yapıya bürünür. Sonuçta: «Üretim güçlerinin belirli bir gelişme seviyesine ulaşması, kendine uygun üretim ilişkilerini gerektirir.» Yani üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasında doğan çelişme sonucunda yeni bir üretim biçimine geçme zorunluluğu doğar. Bilinen üretim biçimleri olan ilkel, köleci, feodal, kapitalist ve sosyalist toplumların gelişimlerinin temel nedeni bu çelişmedir.

Mehmetcan Köksal

(Hukuk Fakültesi Asistanı)

1 — Öğretmenlerin giriştikleri boykotu hazırlayan nedenleri, iki yönde gelişmiş görüyorum:

a) Önce içinde bulundukları maddi ve iktisadi koşulların, kendilerini büyük sıkıntılara sokması geliyor. Bunun sadece öğretmenin değil üstelik geçindirdiği kimselerin de cezalandırılması sonucunu yarattığı açık bir gerçek. (Hukuktan bahsedenlerin kulakları çınlasın). Kanunla hakettiği ücretini veya ödeneğini ya geç ve eksik alan, ya da hiç almayan öğretmenin durumu, «suçsuz ceza!» diye bir ilkenin yaratıldığını gösteriyor. Üstelik etki alanına aldığı ailesi bakımından da bir başka ilke daha uygulanıyor: «gayri şahsi ceza!». Esasen çok süreden beri anlaşılmıştırki, «öğretmen olmak, bu düzemde bir suçtur!»

b) Bir yerde bununla sıkı sıkıya ilgili olarak öğretmenlerin özgürlüklerinin ve güvenceliklerinin de mevcut olmaması var. Bunun, ilk sıradaki nedenle ilişkisi kesin olarak kabul edilmek gerekiyor. Karşımızda, emeğinin seyyalliği geniş olan bir kitle yok, bir takım uzmanlıkları kendilerini bağlayan memurlar var. Bu konunun etraflı olarak çözümlenmesi, öğretmen boykotunun nasıl bir sosyo - ekonomik perspektife yerleştirileceği konusunda, çok aydınlatıcı olacaktır. Ancak bu eylemin, bu konuda denenen ilk eylemlerden olması, tarihsel gelişim açısından değerlendirmede aceleciliğe kapılmamayı gerekli kılıyor. Çünkü, tarihten alacaklı olmak için, ona öncesinde bir şeyler vermek gerek. Şu da var ki, özgürlük kavgasının da içinde yer aldığı ve tarihi tayin eden esas mücadeleyi de gözden uzak tutamayız. Asıl hedef odur. Böyle olunca, geçmiş bakımından değilse bile, gelecek bakımından daha kesin bir eylem ve gelişim çizgisi bulmak ve ona katılmak zorundadır, bu tek eylem.

2. İşçi sınıfı ile egemen sınıflar arasındaki mücadelede, öğretmenler boykotu, sınıfsal bir ittifak niteliği ile ortaya çıkacak özelliklere sahip değildir. Çünkü, öğretmenler bir sınıf eylemi içinde değillerdir. Böyle olunca da, hem nicel, hem de nitel bakımdan bu özelliğin aranmasına girişmek için çaba harcanamaz. Ancak, hazırlanması gereken ve bunun için de istenen gelişiminde, sınıfla aydınlatılabilecek bir ittifakta yerini bulabilir. Bu da, bizim bildiğimiz anlamdaki «tarihsel koşul ve görevlere» yönelebilmek için, onu yaratan sınıfa katılması ile olacaktır. Şu da var ki, gördüğümüz kadarı ile, bu gereklilik, öğretmenlerde genel olarak bilinmekte değildir. Gelecekte ise anlaşılabileceğini umuyoruz. Türkiyedeki devrimci eylemin, özellikli anlaşılmasından yana olduğumuz için, bu teşhisi yapıyoruz. Yoksa, çok geniş bir devrimcilik ve onun halkaları gibi, kendisinden başka ögeleri de içine alan bir eylemcilik söz konusu ediliyorsa, bu durumu ile sözü edilen boykot, bu halkayı da teşkil edebilir.

3. Bunu daha ilerideki sürelerde anlayabileceğiz. Burada ilk sırada önemli olan, eylemin iç kararlılığını koruyup korumadığıdır.

4. Bu etki, bir tepki olarak belirdi. O halde, bundan böyle iktidarın iç yapısının aydınlatılması ölçüsünde, eylem, hedeflerini ortak hareketlerle bir arada bulmaya çalışmalıdır artık.

5. Teoriyi, şematik ve mekanik olarak almamak gerek. Birde, bir devrim teorisi doğrudan, bu türlü boykotlara nasıl uygulanabilir ki. Ancak, yukarıdaki işaretlediklerimin ışığında, şunu ekleyebileceğim: Teoriyi de, pratiği de sınıflar açısından koymalıyız ortaya.

6. Bu soru, cevabını kendisi veriyor. «Devrim için eğitim» üzerinde durulacak bir konu. Ancak, bunun pratiğinin nasıl bir gelişim göstereceğini de öğretmek şartı ile. Sendikanın olanaklarını, hemen ilk ayakta dileklerimizin sınırına kadar kullanabilir miyiz? Bunun da üzerinde durmak gerek. «İşçi sınıfının devrimci ittifakları» konusu da çok önemli. Bunu ileride bi. yazıd.. daha geniş olarak, açmak ve incelemek istiyorum.

Asistan Mehmetcan Köksal

Amerikan emperyalizminin iflas tablosu

Amerika bir yandan kendi toplumunda sözümona bir demokrasi ve seçimli yönetim uygularken, Vietnam'da halkın seçim hakkını ve demokratik yönetim imkanını kaba kuvvetle boğazlamağa kalkışmıştır.

Yeni yıla girdiğimizden bu yana, 1960'lar da artık takvim yapraklarından kaybolup, tarihin tozlu sayfaları arasına karışmış bulunuyor. Yakın gelecekte yeryüzünün dört bir köşesinde patlak verebilecek siyasi olayların, Türkiye devrimci çevreleri tarafından doğru ve sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi amacı ile, bu yazıda Amerikan emperyalizminin son on yılda geçirdiği çeşitli olayları sergiliyoruz.

Son on yıl içerisinde dünya kamu oyu A.B.D. Başkanı olarak üç ayrı politikacı ile karşı karşıya gelmişti: John F. Kennedy, Lyndon B. Johnson ve halen görev başında bulunan Richard M. Nixon... Gerek dünya basınında bugüne kadar çıkan yorum ve haberleri, gerekse dünya halklarının emperyalistlere karşı gösterdikleri sert tepkileri hatırlayacak olursak, dünya kamu oyunun Johnson ve Nixon hakkında oldukça sağlam bir yargıya ulaştığını göreceğiz. Dünya kamu oyunun bu politikacılar hakkında yargısı ana hatları ile şöyledir:

■ Her ikisi de, sayısız halk topluluklarını içersinde barındıran geniş bir siyasi bloğa ÖNDER olabilecek yeteneklerden yoksun ve uluslararası siyasi sorunlara doğru bir çözüm yolu gösterebilmekten uzak kişilerdir.

■ Gözlerimizi son on yılın Amerika'sına çevirdiğimizde göreceğiz ki, Amerikan halk yığınları bu devrede belki de tarihleri boyunca karşılaşmadıkları oranda birbirlerinden kopup, adeta düşman kutuplar haline dönüşmüşlerdir... Ezilen sınıflar ve genç kuşaklar içersinde yaşadıkları düzene karşı aktif eylemlere baş vuruyorlardı. Ne var ki, bunlar dağınık ve birbirinden kopuk, cılız eylemlerdi. Önemli olan DÜZEN'e karşı olmaları idi... Durmadan devam eden siyasi katliamlar yüzünden Kuzey Amerika adeta faşist bir terör havasına bürünmüştü. Malcolm X, Kennedy kardeşler, Martin King ve seri halde öldürülen Siyah Panter Partisi liderleri bu siyasi cinayetlerin belli başlı kurbanları olmuşlardı... Amerika her geçen gün sosyal bir kaosun içersine daha da çok gömülmekte idi. Her türlü ahlaki değerler hızla yitiriliyordu. Uyuşturucu madde, cinayet, her türlü soygun, seks, akli ve ruhi dengesizlik, kumar ve «Dolce Vita» bir salgın halinde Amerika'yı sarmaktaydı... Siyasi makanizmaya karşı duyulan güvende hızlı bir çözülme başlıyordu. Vietnam savaşının Amerika'nın dış itibarına indirdiği darbe sağduyu sahibi çevreleri tedirgin etmekteydi. Bu şartlar altında Amerikan siyasi makanizmasının ihtiyacı, ABD'yi içine düştüğü çıkmazdan kurtaracak TOPLAYICI bir liderdi. Ne var ki, Ne Johnson ne de Nixon bu yetenekte kişilerdi.

■ Yine özellikle son on yıl içersinde, Pentagon ve CIA uluslararası siyasi alanda söz sahibi güçlü kuruluşlar haline gelmişlerdi. Yeryüzünün her köşesinde devamlı olarak tehlikeli eylemlerde bulunmaktaydılar. Bu kuruluşların bulaştığı uğraşlardan bazıları zaman zaman dünya halklarını nükleer bir savaşın eşiğine kadar getirmişti. Domuzlar Körfezi çıkarması, Türkiye topraklarından havalandırılıp Sovyet Rusya üzerinde uçurulan U.2 uçakları, Santa Domingo'ya çıkarılan deniz piyadeleri, Endonezya katliamları, Vietnam'daki stratejik tırmanma, Güney - Doğu Asya ülkelerindeki gizli askeri harekatlar, Tonkin Körfezi olayı, sık sık düşen savaş uçaklarının atmosfer ve sularda meydana getirdiği nükleer kirletmeler, Pueblo fiyaskosu, Yunanistandaki «Albaylar Rejimi» rezaleti bu sorumsuz örgütlerin son on yıllık marifetlerinden bazıları. Ne Johnson ne de Nixon bu örgütlere «Dur!» diyemezdi.

■ Her ikisi de, ülkelerinin egemen sınıfları adına çağ dışı ve yozlaşmış bir iktisadi politikayı, yerli işbirlikçilerden yararlanıp, sızabildikleri her ülkede gerek zora baş vurarak, gerekse siyasi entrikalar yolu ile uygulatabilmek emelini güden ve bunu da «demokrasi» adına yaptıklarını ileri süren katıksız İKİ YÜZLÜ politikacı tipidir...

Son on yılın Amerikalı liderleri arasında ne olup ne olmadığının belirtilmesi bakımından,

Latin Amerika'da ideolojik savaş

Geçen yıl, Latin Amerika Cumhuriyetlerinden Şili'de çok ilginç bir eser yayınlandı. Yazar, Şili'nin gündelik «El Siglo» gazetesinin diplomatik muhabiri Eduardo Labarca Goddar. Kitabın adı: «Chile Invadido. Reportaje a la intromision extranjera.»

Amerika Birleşik Devletlerinin top, tüfek kullanmadan Latin Amerika memleketlerini nasıl işgale yöneldiği, ulusları ideolojik ve politik alanda nasıl pençesi altında aldığı, bu eseri okuyunca bir kere daha gözler önüne serilmektedir.

Bütün Latin Amerika devletlerinde olduğu gibi Şili'de de ordunun devlet yönetiminde önemli rolü vardır. Bu nedenle Şili ordusunun Amerikanın dümen suyunda gidecek şekilde yetiştirilmesi ve anti - Amerikan politikayı her an ezmiye hazır olması gereklidir. Şilili subaylar, Santiagoda «O'Higgins» askeri akademisinde Amerikalı subayların eğitiminde özel bir staj görürler.

1962'den bu yana askeri polisler ve siyasi polisler Washington'a gönderilmekte ve orada «Inter - American Police Academy» eğitim görmektedir. Ayrıca subaylar ve as - subaylar çeşitli anti - gerilla okullarına gitmekte ve Vietnamda bulunmuş Amerikalı askeri eğitmenlerin elinde yetiştirilmektedir.

1964'de Şili'de Hiristiyan - demokratlar yönetime gelince, Küba ihtilaline karşı - tez olarak «özgürlük içinde devrim» tezini savunmıya başladılar. Amerikalılar Hıristiyan - demokratlara, üstü kapalı, yardım ve bağış dernekleri adı altında geniş miktarda para yardımında 'ulunmaktadırlar. Şili'de ve bütün Latin Amerikada, Birleşik Amerika Devletlerinin amacı «Orta»yı manen ve maddeten destekleyip, barışçı devrim tezi ile kitleleri burjuva reformizmine sürüklemektir.

Dışardan ithal edilmiş olan bu barış içinde devrim tezi, marksizmi yıkma amacını gütmektedir. İşçi sınıfının, ulusal çıkarların peşinde koşan en tehlikeli güç olduğunu bilen Washington, elinden geldiği nisbette Latin Amerika'da sendikaları sabote etmeye ve onlara kendi ideolojisini yutturmıya çalışmaktadır.

1960'da Başkan Kennedy'nin ortaya attığı plan, tüm Latin Amerika sendikalarını sarılaştırmak, Amerika'ya bağlamaktı. Latin Amerika'da 100.000 Sarı Sendikacı yetiştirmek üzere harekete geçmişlerdi. AFL - CIO gerek Latin Amerika'da ve gereksede Afrika'da, Asya'da aynı amacı gütmektedir.

Şilide en aşağı 10 üstü örtülü örgüt ve firma, sendikaları sarı kılmak için çalışmakta ve dünyanın parasını sarfetmektedir.

Şilide Üniversite elitini ele geçirmek ve gençleri kendi dilediği yönde yetiştirmek için Amerikanın sarfettiği çaba ve paranın sınırı yoktur. Üniversiteli gençler yarının yöneticileri olacaklardır. Bunların en yeteneklilerine burslar verilmekte ve bu bursu alacak gençlerde Şilide Amerikan Büyükelçiliğindeki bir komisyon tarafından seçilmektedir.

Bütün Latin Amerika'da özellikle Şili'de barış gönüllüleri çok aktifdir. Yazar kitapda barış gönüllülerinin CIA ile elele çalıştıklarını anlatmaktadır. Santiagoda'ki merkez binaları pek çok elektronik cihazla mücehhezdir.

Şili'de görevli olan Barış gönüllüleri, CIA'den ve Askeri Casusluk örgütü DIA'dan aldıkları emirlerle çeşitli raporlar hazırlarlar.

1964 yılında Amerikan gizli örgütleri Latin Amerikada, özellikle Şili'de bir «sosyolojik» etüd yapmıya başlamıştı. «Camelot» projesi adı verilen bu araştırma Üniversitelerin yardımı ile gerçekleştirilecekti.

1 — Bir iç savaş halinde Şili toplumunun sosyal ve ihtilalci potansiyelini öngörmek.

2 — Olası bir iç savaş halinde Şili hükumetinin tutumunun ne olacağını şimdiden saptamak.

3 — 1'ci ve 2'ci noktalar hakkında elde edilecek bilgileri bir sisteme bağlamak.

«Camelot» projesinin içyüzü, uyanık devrimcilerin kamu oyunu uyarması sonucu meydana çıktı ve Amerikalıların bu «sosyolojik» casusluğu bir süre için sabote edilmiş oldu.

Amerikanın dünya halklarına karşı açmış olduğu savaş, Vietnam'da, Laos'da olduğu gibi bir savaş değildir. Amerika Latin Amerika'da, Afrika'da ve Asya'da tek kurşun sıkmadan, ideolojik bir savaş sürdürmektedir. Ama ideolojik savaş da emperyalizmi çökmekten kurtaramayacaktır.

Emperyalizme karşı Çad'ta devrimci savaş

Son günlerde Çad'da Fransız askerleri ile Çad halkı arasındaki çatışmalar hızlanmaktadır. 1960 da sözde bağımsızlığına kavuşan Çad'a bir dönem sonra yeniden emperyalizmin askerleri gelip yerleşmişlerdir.

Afrika'nın önemli pamuk merkezlerinden biri olan bu ülkede emperyalizmin paralı askerleri halkın bağımsızlık hareketini boğazlamak için direnmektedirler. Çad Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne (Frolinat) bağlı milis kuvvetleri sürekli olarak paralı askerler ile çarpışmaktadır. ÇUCK içindeki marksist - leninist unsurlar ise bu kavgayı gerçek çizgisine oturtmak için var güçleriyle çalışmaktadırlar. Bugün için paralı askerler karşısında maddi açıdan zayıf görünen Çad milis kuvvetleri sürekli olarak halkın yardımıyla güçlenmektedir. Ve yakında emperyalizm bir bölgede daha yenilgiye uğrayacak ve Çad'da dünya halklarının kurtuluş mücadelelerine yeni bir zafer daha eklenecektir.

asıl üzerinde durulması gereken kişi John F. Kennedy'dir. Kennedy'nin çok genç bir yaşta Beyaz Saray'a girmesi, İkinci Dünya savaşında gösterdiği cesaret, geniş ve nüfuzlü bir aileden gelmesi, zenci Amerikalıların sosyal ve medeni hakları konusunda kendinden öncekilerden daha gerçekçi bir politikaya yönelmesi, o günlerin şartları icabı - özellikle nükleer denge hesapları sonucu - Sovyetler ile aradaki buzları çözmeye istekli görünmesi ve hepsinden önemlisi oldukça masraflı ve renkli bir propoganda dönemi sonunda artık devrini kapamış yaşlı bir asker - politikacıdan başkanlığı devir almış olması, Kennedy'i birden bire genç kuşakların «mit»i haline getirmişti.

Kennedy'nin başkanlık dönemini tamamlayamadan trajik bir şekilde Dallas'da öldürülmesi de, bu «imaj»ın zihinlerden silinmemesini sağlamıştı.

Kennedy yalnız Amerika'daki egemen sınıflardan yana değil, bizzat egemen sınıflar içinden gelen bir politikacıdır. 500 milyon dolarlık bir ailenin içinden yetişen bu kişinin, ülkesinin servet düzenine karşı olacağını düşünebilmek en azından safdillik olur. Dünyamızdaki siyasi sorunların ana nedeni Amerika'daki egemen sınıfların çıkarlarının, Dünya halklarının kendi çıkarları ile çatışması olduğuna göre, Kennedy'den emperyalizme «Dur!» emrini beklemek kişinin kendi kendisi ile çelişkiye düşmesi demektir. Üstelik, Küba'nın genç sosyalist rejimini boğazlamaya kalkan kişi bizzat aynı Kennedy'den başkası değildir. İktisadi ve ticari abluka ile Küba'nın mahvına gidilmesini isteyen Kennedy'dir. Domuzlar Körfezi rezaleti kendisi zamanında olmuştur. Amerika Devletleri Organizasyonu kanalı ile Latin Amerika ülkelerini mali vesayet altına almıya uğraşan yine Kennedy'dir. En önemlisi Amerikan askerinin Vietnam'da karşı devrim görevini üzerine alması Kennedy'nin onayı ile olmuştur.

Bu konu üzerinde ısrarla durmamızın tek nedeni, belki 1972 belki de 1976 yılında Dünya kamu oyunun yine aynı şekilde

Geçen on yıl, artık Amerikan ordusunun da emperyalizmi çöküşten kurtaramayacağını ispatladı.

yanılma tehlikesi ile karşı karşıya bulunmasıdır. Zira bu defa da başka bir Kennedy, hemde siyasi yetenek ve ahlaki değerleri ilkinden kat be kat aşağı bir Kennedy, gelecek seçimlerde başkanlığa oynamaktadır.

Geride bıraktığımız son on yıl, dev Amerikan tekellerinin çok büyük kârlara sahip olduğu yıllardır. Vietnam ve Orta - Doğu savaşları, Güney - Doğu Asya ülkelerinde girişilen gizli askeri hareketler, komünizm tehlikesi bir koz olarak kullanılıp NATO ve SEATO ülkelerine satılan savaş araçları, askeri yardım programları, NORAD savunma tesisleri ve feza araştırmaları sayesinde dev tekeller büyük kârlar sağlamışlardır. Savaş sanayinin devamlı faaliyette bulunması diğer tüketim sanayii kollarını da etkileyerek son on yılda işsizliği asgari hadde indirmiştir. Orta sınıfların hayat standardında gözle görülür bir yükselme olmuştur. Ne var ki, ülkedeki iktisadi gelişmenin geniş bir bölümünün yalnızca savaş ekonomisine ve sermaye çevreleri için en kârlı sahalar olan lüks tüketim ve konut sanayiine bağlı kalması yine aynı orta sınıfları iktisadi bir tehlike ve mali bir iflasla karşı karşıya getirmiştir. Halk tabakalarının her türlü lüks eşyalar üzerindeki tüketim hırsının, kredili satışlar ve çeşitli yollarla tahrik edilmiş olması, gereğinden fazla savaş ekonomisinin içine dalmanın ve dış ticarette devamlı açık verilmesinin sonucu olarak altın rezervlerinin erimeye yüz tutması ekonomide enflasyonist bir gidişi doğurmuş, dolar devalue tehlikesiyle karşı karşıya kalmış ve hayat pahalılığı hızla artarak geçim konusunda halk tabakalarının geleceğini tehlikeye sokmuştur. Yalnız Vietnam savaşına son vermek demek, yapılan istatistiklere göre 14 milyona yakın Amerikalının işsizlik tehlikesi ile karşı karşıya kalması demektir. Bu bakımdan, 1970'lerin Amerika'sı ya iktisadi ve mali alanlarda batağa saplanacak yada Amerikan siyasi mekanizması yeryüzünün çeşitli bölgelerinde yeni yeni konvansiyonel savaşlar çıkarma yollarına baş vuracaktır.

Geride bıraktığımız son on yıl Amerikan dış politikasının adeta çöküp iflasa uğradığı bir devre olmuştur. Amerikan dev tekelleri kapitallerine milyarlarca dolar eklemişlerdir ama, Dünyanın her köşesinde Amerika'nın itibarı hızla çözülmeye başlamıştır.

Son on yıl yalnız A.B.D.'nin değil, biçimsel demokraside ısrar eden ortakları için de her bakımdan bir gerileme devresi olmuştur. İngiliz lirası, Fransız frangı bu devrede devalue edilmiş, birçok Avrupa ülkesindeki ekonomik gelişmeler şu anda bir DURAKLAMA tehdidi ile karşı karşıya gelmiştir. Bir zamanların emperyalist ülkeleri olan İngiltere, Almanya, Fransa, Japonya, Hollanda ve diğerleri Dünyanın dört bir köşesinde siyasi ve iktisadi nüfuzlarını özellikle bu devrede hızla yitirmişler, insiyatifi ya Amerika'nın yada milliyetçi çevrelerin ellerine kaptırmışlardır. Tek kalkınma yolu olarak varlıklarını dış sermaye yatırımlarına bağlı gören hükümetlerin istisnasız hepsi, yine özellikle bu devrede Amerikan sermayesini sorumsuz bir şekilde kendi ülkelerine çekebilmek yarışına girişmişler, sonuç olarak da, Wall Street, Pentagon ve Beyaz Saray üçlüsünün kıskançları arasına sıkışıp kalmışlardır. Bugün için batı demokrasisi olarak nitelendirilen blokta yer alan hükümetlerin büyük bir çoğunluğu birer UYDU hükümetten başka birşey değildir. Bırakalım dış politikalarını, iç politikaları bile çok kereler Washington'nun arzularına uygun olarak hazırlanmaktadır. Gerçekçi bir şekilde kategorilere ayırdığımızda göreceğiz ki, burjuva demokrasisi blokunda birbirinden ayrı üç çeşit devlet grupları bulunmaktadır:

- Beynelmilel sermaye ve yatırım kaynaklarını elinde ve emrinde bulunduran «Baş Sömürgen» Amerika.
- Almanya, İtalya, İngiltere, Belçika, Hollanda, Japonya, Kanada, Avusturalya v.b. gibi beynelmilel kapitalin vesayeti altında bugünkü durumuna Amerikan emperyalizminin hizmetinde olan ikinci dereceden sömürgen devletler.
- Sömürülen geri bıraktırılmış devletler.

Artık iyice anlaşılması gerekir ki, özellikle son on yılda batı bloku ülkelerini mali krizlere sürükleyen ana sebep ABD'nin izlediği sinsi iktisadi ve mali politikadan başka birşey değildir.

Son on yıl içersinde batı blokuna bağlı ülkelerde sosyalistlerin lehine değerlendirebilecek sayısız olay ve gelişmeler de olmuştur. Bunlara verilebilecek en canlı örnekler Fransa ve İtalya'da özellikle son 4-5 yıldan beri sürdürülmekte olan işçi eylemleri, tüm batı dünyasını saran öğrenci hareketleri, Asya Afrika ve Latin Amerika ülkelerindeki politik örgütlenmelerdir. Artık batı blokunda halk yığınlarının geliştirmekte olduğu eylemler DÜZEN'in temeline doğru yönelmeye başlamıştır. Kitleler hızla bilinçlenmektedir. Gelecek yıllar çökmekte olan emperyalizmin debeleniş yılları olacaktır.

Filipinler'de Filipin demokrasisinin iflası

FİLİPİNLER'de gelişen olaylar Filipin demokrasisini iflas durumuna getirmektedir. Bilindiği gibi geçen ay içinde halkın Manila'da Başkan Ferdinand'ın ev olarak kullandığı Malacanang Sarayı'na hücum etmeleri üzerine işçi ve gençlerle toplum polisi arasında bütün bir gece süren bir çatışma olmuştu ve b çatışma sonucunda 6 kişi toplum polisi tarafından kurşunlamıştı.

Geçenlerde de yüzlerce militan Manila'daki ABD Elçiliğine yürümüş, Elçiliğin kapılarını açarak içeri girmiş ve gösteri yapmıştır. **«Kahrolsun Emperyalizm», «Satılık Marcos», «Yankee Go Home»** gibi anti - emperyalist ve anti - ABD sloganlarını kullanan grubu polis güçlükle dağıtmıştır. Sonra aynı grup Ermita yöresine giderek yabancı firmaları taşlamıştır. Buradaki çatışma daha şiddetli olmuş ve 100 kişi yaralanmıştır. Filipinler Cumhurbaşkanı Marcos bu konuda Dünya basınına çok adi beyanlar vermiştir. Elçiliğe yapılan yürüyüş esnasında kendi yarattıkları Filipinler toplum polisine güvenmeyen ABD elçilik mensupları ABD Deniz Kuvvetlerini yardıma çağırmışlardır.

İstediği kadar Amerikalılar bu gösterileri Demirelvari bir ifadeyle **«cici demokraside olan normal olaylar»** olarak kabul etsin, gerçekte Filipin demokrasisi tam bir iflas halindedir.

ARKADAŞIMIZ Engin Aşkın'ın bildirdiğine göre, Filipinler'de inceleme yapan bir Kanadalı gazete muhabiri **Toranto Star** adlı gazetede şunları yazmaktadır.: **«Başkan Marcos'un rüşvet ve hırsızlığa boğulmuş yönetimi ciddi halk isyanlarıyla karşı karşıyadır. Marcos'un şimdiye kadar kilise yardımı ve sürekli para dağıtımıyla desteğini sağladığı köylü artık Marcos'a karşı çıkmaktadır. İşçiler günde 17 T.L. kazanırken, Marcos seçimden önce vali ve belediye başkanlarına 30.000 T.L. armağan dağıtmıştır.»**

Yine bu gazeteye göre, Filipinler bir ihtilalin eşiğindedir. Ülkede rüşvet ve haksız para kazanma almış yürümüştür. En ufak bürokrattan Başkan Marcos'a kadar herkes rüşvet yemektedir. Ülkenin siyasal ve ekonomik yapısı sayıları 56'yı aşmayan çok ufak bir azınlık tarafından yönetilmektedir. Bu zenginlere katılmak çabasında olan Marcos da var gücünle devlet paralarını kendi inşaat yatırımları için kullanmaktadır. Bu Filipin oligarsisi kız alıp verme ile iç ittifak düzenini de arttırmaktadır. Kilise ve ülkenin iki büyük partisi bu oligarşinin elindedir. Herkesin okuyup bürokrat olmaya heveslendiği ülkede, diplomalı enflasyonu başlamıştır. Yüzeyde toprak ve vergi reformları, «ağa» milletvekillerinin baskısıyla raflara kaldırılmıştır. 1969 sonunda bütçe giderlerini sağlayacak para ortada yoktur. Marcos, Filipin parasını yüzde 40 oranında devalue etmek zorunda kalmıştır. Ama bu meselelerini çözmekten çok çelişmeleri daha fazla arttırmaya yaramıştır.

ÖTE YANDAN eskiden faaliyet gösteren «Huk» çeteleri tekrar faaliyete geçmiştir. Huk çeteleri uşak Marcos'u en çok korkutan bir güçtür. Ve bunun için Marcos sürekli olarak Huk çetelerini «komünist» olarak tanıtmaya uğraşmakta ve onların halk içindeki nüfuzunu kırmak için sahte Huk çeteleri kurdurmaya çalışmaktadır. Huk çeteleri **«zenginden alan, fakire veren»** efsanevi bir üne sahiptirler. Filipinler'de belli kesimlerde köylüler tarafından çok sevilmektedirler ve o yörelere hakimdirler. Ayrıca şehirlerde de bağımsızlık hareketleri gelişmekte, Amerikan emperyalizmine ve yerli uşaklara karşı amansız bir mücadele verilmektedir. Bugün dağınık bir durum gösteren devrimci mücadeleyi marksist - leninistler örgütlendirmek için çalışmaktadırlar.

BUGÜN FİLİPİNLER'de polis baskı rejimi kuvvetlendirilmekte, anti - demokratik yeni yasalar ortaya çıkarılmaktadır. Ve bütün yeni girişimler Filipin demokrasisinin iflasını biraz daha çabuklaştıracaktır. Filipinler'de Amerikan emperyalizmine, halk düşmanlarına karşı verilen kavga, dünya devrimci mücadelesinin bir parçası olarak gelişecektir.

Eşi görülmemiş kitap korsanlığı

Bâbıâli'de «kitap korsanlığı» almış yürümüştür. Bir yayınevinin hazırladığı bir kitabın, bir başka yayınevi tarafından ufak bir değişiklikle, hattâ bazen aynen alelacele bastırılıp yayınlandığı olmuştur. Ancak, bir yayınevinin toplatılmış ve halen duruşması devam etmekte olan devrimci bir kitabının, savcılıkça «suç unsuru» sayılan bölümünün çıkartılarak bir başka yayınevi tarafından yayınlanması ilk defa görülmektedir.

Hatırlanacağı üzere, büyük devrimci Ernesto Che Guevara'nın Bolivya dağlarında emperyalizme karşı savaşırken tuttuğu notları ihtiva eden günlük, öldürülmesinden sonra kukla Bolivya Hükümeti'nin eline geçmiş ve fotokopileri CIA Teşkilatına verilmişti.

Ancak, Bolivya İçişleri Bakanı, Che'nin günlüğünü el altından kaçırarak Küba Hükümeti'ne ulaştırmıştı. Küba Hükümeti Che'nin anılarının gerçekliğine kanaat getirdikten sonra bunları Küba Komünist Partisi Birinci Sekreteri ve Başbakan Fidel Castro'nun bir önsüzüyle birlikte bastırmıştı. Castro'nun önsözünde belirtildiği gibi, günlük, aynızamanda Fransa'da Maspero, İtalya'da Feltrinelli, Federal Almanya'da Trikont Verlag, Fransa'da İspanyolca olarak Ruedo İbérico yayınevleriyle Birleşik Amerika'da Ramparts ve Şili'de Punto Final Dergisi'nde aynızamanda yayınlanmıştı.

Aynızamanda Küba Kitap Enstitüsü'nün Avrupa'daki Temsilcisi olan Maspero Yayınevi, daha önce büyük devrimciyi gerek dergide, gerekse bir başka kitabında tanıttığı için günlüğün Türkiye'de yayın hakkını ANT YAYINLARI'na vermiş, bir ay sonra da Che'nin anıları «GERİLLA GÜNLÜĞÜ» adı altında ANT kitabı olarak yayınlanmıştı.

Günlük, kısa ve ilk bakışta bir anlam çıkartılamayacak notlardan ibaret olduğu için, ancak Fidel Castro'nun önsözüyle bir anlam kazanmakta, ayrıca Chl'nin sosyalist kamuoyunda geniş tartışma konusu olan mücadele yolu yine bu önsözde açıklığa kavuşturulmaktadır.

Kitabın ANT tarafından yayınlanması üzerine, Cumhuriyet Savcılığı, Fidel Cactro'nun önsözünü ve bu önsöz ışığında metindeki bazı notları «komünizm propagandası» sayarak «GERİLLA GÜNLÜĞÜ»nü toplatmış, ayrıca kitabın mütercimi Hüseyin Güneş hakkında 15 yıla kadar hapis talebiyle İstanbul Dördüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açmıştır. Bu dava halen devam etmekte olup, son duruşmada savcı mahkumiyet verilmesinde ısrar etmiştir.

Kitabın ilgi uyandırdığını gören ARARAT Yayınevi ANT'ın yayınından birkaç ay sonra harekete geçerek Che'nin günlüğünü alelacele çevirttirmiş, Fidel Castro'nun önsözüyle birlikte dizgiye vermiştir. Ancak tam bu sırada ANT'ın kitabı toplatıldığı ve mütercimi hakkında dava açıldığı için dizgiyi durmuştur.

Aradan bir süre geçtikten sonra ARARAT Yayınevi, bir kurnazlığa(!) başvurarak dâva dosyasını el altından incelettirmiş ve savcılıkça «suç» sayılan Fidel Castro'nun önsözünü metinden çıkartmak suretiyle «GE-

Emperyalizmin daha nice Rosenberg'ler öldürecektir!

S. Günay AKARSA

İNSANLIK tarihi büyük haksızlıklarla, insanlığa aykırı davranışlarla doludur. Belli bir görüşü savunan, geçmişi kendi efendileri için bir doğrulama, bir arınma aracı sayan tarihçiler bile bazı olaylarda büyük yanlışlar yapıldığını kabul eder. Saklanmıyacak, nasıl olsa bilinen gerçeklerdir çünkü bunlar. Üstelik bazı olaylardaki yüz kızartıcı durumu kabul etmezlerse, onların sözde nesnellikleri (objektiflikleri) de sallanmaya başlıyacaktır. Nasıl olsa olan olmuştur. Onlar da kabullenir; mesele kalmaz. Böylece bir taşla iki kuş birden vurmuş olurlar. Bir kere o çok önem verdikleri, yalanlarını kabul ettirmek için arkasına sığındıkları sözüm ona nesnellikleri adına ısıtıp ısıtıp önümüze sürecekleri birçok kanıt elde etmiş olurlar. Böylece tarihsel maddeci görüşe karşı çıkarken, daha inandırıcı, daha bilimsel göründüklerini sanırlar. Öte yandan geçmişte bazı haksızlıklar yapıldığını kabul ederken bile gerçekleri çarpıtarak asıl nedenleri saklamanın yollarını ararlar. Olanların belli bir kavganın çeşitli aşamaları olduğunu görmezlikten gelip olayları tek tek ele alırlar. Suçu birkaç kişinin üstüne yükleyiverirler Kahrolası bir ters rastlantı, ahlakı biraz zayıf biri, ya birinin aşırı kahramanlığı ve gözüpekliği, ne bileyim başka birinin keskin görüşü, bir başkasının düşkünlüğü, ya da tembelliğidir söz konusu olan. Ah bunlar olmasaydı, ne iyi olurdu, demeye getirirler. Bütün dertleri, bütün amaçları tarihte de bazı gerekirliklerin bulunduğunu, çıkarları bakımından birbiriyle çelişen sınıfların bireysel nedenler dışında, rastlantılar olsa da olmasa da, kaçınılmaz bir kesinlikle karşı karşıya bulunduğu gerçeğinin mümkün olduğu kadar saklanmasıdır. İnsanlık tarihinin sınıf kavgaları tarihi demek olduğunu kimse bilmesin, bilenler söyleyemesin isterler. Kapitalist ve emperyalist sömürülerin sürüp gitmesi için bu gerçeklerin bilinmemesi gereklidir.

Bu çaba yalnız tarihçilerde görülmez elbette. Egemen sınıflar ya da egemen uluslar, sömürü bölgeleri içinde bulunan sınıf ve uluslardan her alanda yardakçılar bulur, onları çeşitli çıkarlarla satın alırlar. Egemen olan için satın almak o kadar güç değildir. Satın alma olanağı vardır çünkü. Üstelik bu satın alma - satılma olayı her zaman para ya da somut değerler karşılığında olmaz. Satın almaya karar verilmesin bir kez. Aday ne istiyorsa, neye hırsı varsa o sağlanır. Ondan sonra da bir uyutma, bir şartlandırma başlar artık. Birçok kişi öyle şartlanır ki kime hizmet ettiğinin farkına bile varmaz. Egemenlerle satın aldıkları yardakçıları çeşitli yalancı değerlerle koca koca toplumları kendi yanlarına çekerler. Bu uğurda kullanmaktan çekinecekleri hiçbir toplumsal değer yoktur. Bütün ekonomik güçleriyle, bütün politik güçleriyle, bütün kültür ve sanat güçleriyle yüklenirler kurban toplumun üzerine. Avcıyla avı arasındaki sonsuz kovalamaca başlamıştır artık. Av'ın bilinçlenip kaçmak yerine avcının üzerine atılmasına kadar sürer bu korkunç kovalama.

Uluslarda da, av ya da avcı olmalarına göre, toplumsal yapı biraz farklı olur. Bütün dünyayı kendi av alanı sayan Amerika elbette ki şartlanmaların bütün dehşetiyle egemen olduğu bir ülkedir. Gerek Amerika Birleşik Devletleri halkının büyük çoğunluğunu, gerekse dünyanın birçok geri bırakılmış ülkesini sömürmek için iktidar sürmeye çalışanlardan başka türlü davranmalarını beklemek, bilime aykırı olur zaten. Bu sömürgen güçler elbette ki önce kendi

RİLLA GÜNLÜGÜ»nü bir başka isim altında yayınlamış, marifetini kamufle etmek için de, telif ücreti ödemediği, Castro'nun önsözünü çıkartarak daha az sayfalı yayınladığı ve artık toplatılmayacağından emin olduğu kitaba ANT'ın yayınına göre daha düşük fiyat koymuş ve hiç sıkılmadan bu fiyat farkını istismara kalkışmıştır!

1. Ararat Yayınevi, Türkiye'de yayın hakkı Küba Kitap Enstitüsü adına Maspero Yayınevi tarafından ATN'a verilmiş bir kitabı bir ay sonra yayınlamağa kalkışmak suretiyle resmen «kitap korsanlığı» yapmıştır.

2. Fidel Castro'nun önsözünü metinden çıkartmak suretiyle Küba Hükümeti'nin bu kitabı yayınlamaktaki amacını hiçe saymış ve amacının «devrimci yayın» değil, «ticaret» olduğunu ispatlamıştır.

3. Savcıların suç saydığı bölümü metinden çıkartmak suretiyle Fidel Castro'nun sözlerini faşist kanunlara göre suç sayan hakim çevrelerin zihniyetine katılmıştır. Böylece, devrimci bir yayınevinin ve mütercimının sanık sandalyesine oturtulmasına hak verdiğini göstermiştir.

Kitap korsanlığının «devrimci yayın» kisvesi altında savcılarla zihniyet birliği yapacak dereceye ulaşması karşısında tüm yayınevleri dikkatli ve tedbirli olmak zorundadırlar.

Kitap korsanlarının, yarın el altından temin ettikleri dosya münderecatına göre «suç» sayılan bölümleri çıkartarak, toplatılmış yada toplatılacak diğer devrimci eserleri piyasaya sürmeleri de mümkündür.

Savcılar da, kendi amaçlarına hizmet edecek böyle yayıncılar bulundukça, devrimci eserlerin bu şekilde makaslanıp, kuşa çevrilip, anlamsız hale getirilip yayınlanacağından emin olarak, daha çok dava açarlar, sayısız kitap toplatırlar. Yarın Lenin'in, Marx'ın, Mao'nun eserlerinin de kitap korsanlarının elinde tahrif edilerek, makaslanarak yayınlandığı görülürse hiç şaşmamak lazımdır.

Çünkü Bâbıâli'yi yayıncılığı «korsanlık» zanneden tipler sarmaktadır!

SAHNEDE ROSENBERG'LER DAVASI
— Amerikan Emperyalizminin Yüzkarası —

toplumlarını kuzuya çevirmekle işe başlıyacaklardır. Onun için de gerekirse savcılar, gerekirse yargıçlar, gerekirse başkanlar satınalacaklar; satılmıyacak kadar yürekli kişilerle karşılaşınca da önce biraz şaşıracaklar ama, sonunda hiç tereddüt etmeden yollarına dikilen bu engelleri ortadan kaldıracaklardır. Kendileri ortadan kalkana kadar...

Rosenbergler, Amerika tarihinde birçok örneği görülmüş olan ve daha da nicesi görülecek olan kahramanlardan yalnızca ikisidir. Tek başlarına kalmışlar; gene de Amerika'nın korkunç düzenine kafa tutma gücünü bulmuşlardır. Bütün dünyayı ayağa kaldıran yargılanmaları süresince suçsuz olduklarını ileri sürmüşlerdir. Gerçekten de Amerika'nın, şartlanmış savcıları F.B.I'yı, C.I.A'.sı Rosenberg çiftinin atom casusluğu yaptıklarını ispat edememiştir. Ve bütün bunlara rağmen, gerçek bir güldürü gibi başlayan olay, gülünçlüğünü yitirmeden drama dönüşmüş; Amerikan emperyalizmi, can havliyle, Rosenbergler'i elektrikli sandalyede öldürmüştür.

Ama aslında Rosenbergler suçludur. Amerika'nın emperyalistler emrindeki adalet mekanizması onları boş yere öldürmemiştir. Çünkü Rosenbergler düzene başkaldırmışlardır. En büyük, bağışlanmaz suç. Eğer gerçekten atom casusu olsalardı bile Amerikalı emperyalistleri o kadar korkutmazlar, o kadar kızdırmazlardı. Çıkarları söz konusu olunca milyonları gözlerini kırpmadan ölüme gönderen, savaşlar çıkartan sömürücüler iki kişiyi mi umursayacaklardı.

Ve böylece olay, emperyalist bir ülkenin yüz karası, ama öte yandan da kaçınamıyacağı bir suçu olarak tarihe geçmiştir.

Şimdi aynı olayı bir Fransız yazarının kaleminden Dostlar Tiyatrosu'nda oyun olarak izliyoruz. Her şeyden önce Dostlar Tiyatrosu'nu böyle bir oyunu seçtikleri için kutlamak gerek. Amerika'da yürürlükte olan faşizmin neler yaptığını, neler yapabileceğini bizim seyircimize tekrar tekrar göstermekte büyük yararlar vardır.

Öte yandan oyun gerek yorumu, gerek oynanışı bakımından büyük bir başarıya ulaşıyor. Sahnelerimizde, böyle her yönden tamamlanan bir başarıyı epeydir görmemiştik. Dostlar Tiyatrosu, kuruluşundan beri ilk olarak amacına ulaşmış olmanın kıvancını yaşayabilir. Bundan sonra da onlardan aynı olumlu niteliği sürdürmelerini isteriz.

İşçi tiyatrosu afişleri engellendi

Vatan Yahut Amerika adlı oyunu bir süreden beri Aksaray'da Mis salonunda oynamakta olan İşçinin Tiyatrosunun iki elemanı, fişlerini asarlarken polisler tarafından nezarete alınmışlardır. Amerikanın bir tavukla sembolize edildiği afişte, tavuk Türkiye haritasına Demireli yumurtlamaktadır. Afişleri asarken nezarete alınan Mehmet Ulusoy ve Savaşkan Oral bir süre karakollar ve birinci şube arasında elleri kelepçeli olarak götürülüp getirildikten sonra serbest bırakılmışlardır.

●

Türkiye sanatçılar birliği kuruldu

Daha önce kuruluş çalışmalarını sürdürdüğünü bildirdiğimiz Türkiye Sanatçılar Birliği kuruluşunu resmen gerçekleştirmiştir. Birçok sanatçının kurucular arasında bulrnduğu Birlik, geçici yönetim kurulunu geçen hafta içerisinde seçmiştir. Başkanlığa Ercüment Behzat Lav, ikinci başkanlığa Nuri İyem, Genel sekreterliğe Aydın Hatipoğlu, Saymanlığa Orhan Taylan üyeliklere Panayot Abacı, Orhon Murat Arıburnu, Gürol Sözen, Adnan Özyalçıner, Güngör Dilmen, Ferit Öngören ve Ali Teoman Germener seçilmiştir.

YAYINEVİ YÖNETİCİLERİ KONUŞUYOR

SOL YAYINLA

Sol Yayınları Yönetmeni Muzaffer Erdost, yayınevi Kasım 1965'te kurmuş. Başta Karl Marx'ın Kapital'i olma üzere marksist - leninist literatürün birçok önemli eseri türkçeye kazandıran yayınevinin yayın çizgisi üzerine gö rüşlerini şöyle açıkladı:

— Gerek yayına başladığımız dönemin siyasi - hukuk şartları, gerek bizim yayına başlarken sağladığımız ma imkanlar, ve gerek -özellikle benim- marksist-leninist litera tür konusunda gerekli bir ön bilgiye sahip olmamam, yayın larımızın programının gereken sırayı izleyememesinin baş lıca sebepleridir.

a) Hukuki şartlar. - 1961 Anayasa'nın bilimi öğrenme ve öğretme özgürlüğü, Türk Ceza Kanunu'nun «propaganda» kavramı ile karıştırılmaktaydı. Bu mücadele döneminin başlangıcında, her yazarın her kitabını yayınlayabilmemiz mümkün değildi. Kitaplar, hukuki - kavrayış dikkate alınarak seçiliyordu, bu bakımdan yayın programı, gereken sırayı izleyemedi.

b) Mali imkanlar ve maddi şartlar - Mali imkanlar çok daha dardı, ve alıcı, genellikle, fiyatı 4 lira civarında olan kitapları seviyordu. Bu mali imkanları dar olan yayınevinin seçeceği kitapları belirlemekte önemli etkendi.

c) Marksist - leninist literatür konusunda gerekli bilgi. - Bu konuda, yayınların yöneticisi olarak ben, hiçbir şey bilmiyordum desem, yeridir. Zamanla, literatürü öğrenip kavradıkça, kusurlarımızı gidermeye, daha doğru bir program izlemeye başladık.

Bu noktalar, bizim başlangıcından bugüne kadar izlediğimiz programın hatalarını ve sevaplarını açıklar sanırım.

●● Özellikle marksist - leninist eserlerin çevirisinde bazı kusurlar görülmekte, terminoloji ve kavramlar bakımından bunun devrimci harekette yanlışlıklara sebep olduğu ileri sürülmektedir. Ne dersiniz?

— Her çeviride bulunması mümkün kusurlar vardır. Hele bir ülkede marksist terminoloji kurulmadan, marksist eserlerin çevirisi sırasında doğabilecek kusurlar, sadece terminolojiyi değil, kavramları da kucaklar. Sol Yayınları, bu konuda, en az diğer yayınevleri kadar dikkat ve özen göstermiştir. Kusurlar, yeni baskılarda giderilmeye çalışılmaktadır. Şayet önce terminoloji ve kavramlar belirsin, sonra çevirilere girilsin denseydi, bu tamamen yanlış olurdu, ve bugün hâlâ bu konuda tek adım atılamazdı. Yayınlarımız, diğer yayınevleriyle birlikte, devrimci eyleme gereken katkıda bulunmuştur.

●● Tercümelerin yanında telif eserlere, Türkiye ile ilgili çalışmalara yer verip verilmemesi meselesi üzerinde ne düşünüyorsunuz?

— Sol Yayınları, ancak kendi doğrultusunda telif eserlere yer verecektir; ve kendi doğrultusunda Türkiye ile ilgili çalışma ve araştırmalar doğdukça, bunlar, Sol Yayınları tarafından yayınlanacaktır. Diyebilirim ki, beş yıllık yayın hayatımıza bir ikinci beş yılı eklediğimiz zaman, bunun sonucunda çevirilerin yerini genel olarak telif eserlerin alacağı inancındayım.

TOPLUM YAYINEVİ

Toplum Yayınevi yönetmeni Remzi İnanç 1935 yılında Diyarbakır'da doğmuş. 1955'den bu yana Ankara'da birçok basın ve yayın organlarında çalışmış. Dergi ve gazetelerde yazı ve hikayeleri yayınlanmıştır. Toplum Yayınevini Mart 1964'de kurmuştur.

●● Yayınlarınızın şimdiki gelişimi hangi yoldadır?.

— 1964'den 1970'e dek 40 kitap yayınladık. Baştan beri tek amacım, geri bıraktırılmış halkıma ilerici, öğretici ve kuşkusuz toplumcu eserler sunmak oldu. Bugün çıkardığımız her kitap, son yıllarda artan maliyet fiyatlarıyla hayli pahalıya malolmaktadır. Yayıncı olarak bu nedenle çok dikkatli bir seçme yapmak zorunluğundayız: Hem inandığımız ideolojik doğrultuya aykırı düşmeyecek, hem de pazar sorununu karşılayacak. Dış koşulların zaman zaman insanı umutsuzluğa götüren görünümlerine karşın, toplumumuzla birlikte, bir gelişme içinde olduğumuzu görüyor ve 'atışa devam' diyoruz.

●● Bundan sonra neler yayınlamayı düşünüyorsunuz?

— Öğreti kitapları yanında, tutumumuza uygun yerli ve yabancı edebiyat örnekleri de yayınlamayı gerekli görüyoruz. Önümüzdeki günlerde **Spartaküs** (A. Koestler), **Siyasal İktidara Karşı Direnme ve Devrim** (Dr. Ç. Yetkin), **Sınıf ve Tarih Bilinci** (G. Lukacs), yayınlıyacağımız kitaplardan birkaçı.

●● Yayıncılar arasında bir alan bölüşümü gerekli midir?.

— Yayıncılar arasında bir alan bölüşümünden önce, yayıncılar arasında, özellikle aynı kavgayı sürdürenler arasında, karşıkarşıya gelip asgari sosyal ilişkilerin kurulmasından yanayız. Bugün ülkemizde aynı konuda. hattâ aynı kitap nedeniyle yargıç karşısına çıkan, yada çıkacak olan birçok yayıncı dostların birbirlerine düşmanca bakmaları çok düşündürücüdür. Durum böyleyken alan bölüşümü önerisi şimdilik bir hayaldir. Önce bir dayanışma. Bir örgüt sözgelimi. Giderek, başta etkisiz olmasa da bir 'yayın ahlak yasası'.

●● Yayınlarınız arasında toplumcu okuyucunun kesinlikle izlemesi gerekenler hangileridir?

— Özellikle şu kitaplarımızı salık vereceğiz: **Milli Kurtuluş Savaşımız** (Ho Şi Minh), **Sosyalist Türkiye** (A. F. Cihan), **Mektuplar** (Lenin), **Kapitalist Sömürme** (A. Barjonet), **Filipinler Gerilla Savaşı** (Pomeroy) ve bir roman **Ham Toprak** (Turgenyev)

NOT: Sosyal Yayınlar, anketimizin standard cevap hacmi içinde görüşlerini ve sorunlarını dile getiremeyeceğini bildirerek cevap vermemiştir.

Anadolu Burjuvazisi hangi niteliktedir?

BASIN DİYOR Kİ

Anadolu burjuvazisinin devrimci hareket açısından doğru şekilde değerlendirilebilmesinin sürekli araştırmalara bağlı olduğunu önceki sayılarımızda belirtmiştik.

TİP Genel Yönetim Kurulu'na geçen haftaki toplantısında sunulan raporda, Anadolu burjuvazisinin durumu şöyle değerlendirilmiştir:

«AP, öteden beri Türkiye'nin genel ekonomik politikasını belirleyen ve yönlendiren «büyük toprak sahibi - büyük ticaret ve sanayi burjuvazisi - küçük ticaret burjuvazisi koalisyonu»nu temsil etmektedir. AP ülkenin genel politikasını çizen bütün ticaret ve sanayi burjuvazisini, sömürüden payını alan ve bunun karşılığında oy mekanizmasını kontrol eden küçük ticaret burjuvazisini ve nihayet bütün toprak sahiplerini çatısı altında bir araya getirmiştir. Bugün Türkiye'nin içine girdiği ekonomik buhran, bu ittifakı temellerinden sarsmıştır. Büyük burjuvazi kendi gücüne güvenerek orta ve küçük burjuvaziyi ve onun politik temsilcilerini hakimiyeti altına almak, taviz vermekten vazgeçmek eğilimindedir. Ayrıca, gerçekte ekonomik - sosyal nitelikte olan geriliğin, dinsel - yobaz kisvesine bürünen kanadının gittikçe küstahlaşan taşkın hareketleri laikliğe bağlı bürokrat tabakayı ve batılı olma hevesinde ve batılı burjuva yaşantısını sürdürmek isteyen yerli büyük burjuvaziyi tedirgin etmiş, bu çevrelerde hoşnutsuzluğa yolaçmıştır.»

Büyük burjuvazide hoşnutsuzluk yaratan bu Anadolu burjuvazisinin durumunu Milliyet Gazetesi'nde Ali Gevgilili şöyle açıklamıştır:

«Odalar Birliği içinde patlak sermayedar kesimi, bir başka deyişle «özel sektör» arasında önemli gelişmeler olmaktadır. Odalar Birliği olayından hemen sonra bu köşede değinildiği gibi, günümüzde özel sektör **monolitik** (içinde bütünlük taşıyan) niteliğini çoktan geride bırakmıştır. Artık güçlenen sanayiciler, uzun yıllar özel sektöre egemen olan ithalatçılar ile şiddetli bir egemenlik çatışmasına girişmiş bulunmaktadırlar. Odalar Birliği olayı, bu çatışmalar sırasında nisbi fakirleşmesi daha da hızlanan Anadolu eşrafının, tüccar ve toprak sahibinin tepki hareketi olarak birdenbire kamu oyunun karşısına veren Prof. Erbakan olayından bu yana Türk burjuvazisinin çıkmıştır.

«Bugün, bir ucu ünlü ABD petrol devi Aramco'ya kadar uzandığı öne sürülen belirli bir grup, işi ekonomik alandan ustalıkla siyasal plana çekerek, bu tepkiye MNP kanalıyla sahip olmağa çalışmaktadır. AP'deki son 41'ler olayı dolayısıyla Anadolu eşraf ve mütegallibesinin tepkisinin anlamı ve niteliği bir kez daha günlük tartışma alanına çıkmıştır. Öyle ki, sermayenin belirli ellerde yoğunlaşması, tekelleşme ve yabancı sermaye konularında yaptığı sert çıkışlar bu hareketin önde gelen kişilerinin Anadolu milli burjuvazisinin sözcüleri diye nitelenmesine bile yol açmaktadır.

«Türkiye'nin elli yıldır izlediği iktisat siyasetinin ekonomik ve sosyal yapıda artık önemli değişiklikleri yaratmak üzere olduğu, hiç kuşkusuz, doğru bir gözlemdir. Kurtuluş savaşını asker - sivil kadrolarla birlikte götüren eşraf ve mütegallibe, üretim tarzı içinde sanayileşmenin günümüzde elde ettiği ağırlığın doğal bir sonucu olarak artık ekonomideki egemen durumunu yitirmekte; sanayi ve hizmetler kesiminin gittikçe dinamikleşmesine karşılık tarımın milli gelirdeki payı üçte bir oranının da altına doğru kaymaktadır. Bir başka deyişle, üretim tarzında bir değişiklik olmadığı sürece, Türk ekonomisinin bugünkü sürükleyici ve geliştirici baş gücü sanayidir artık...

«Tarih, sınıflar içinde çelişme ve gelişmelerin sessiz bir boyun eğişle sonuçlanmadığını göstermiştir. Gerçekten, bu tür çelişmelerin çok daha keskin ve sert olarak ortaya çıktığı Batı Avrupa ülkeleri özellikle gerilemekte olan sosyal grupların eski düzeni geri getirmeğe yönelen gerici **restorasyon** çabalarıyla doludur. Anadolu eşraf ve toprak sahibinin son tepkisi de aslında ilgi çekici bir dönemde ortaya çıkmaktadır. Bugün sanayileşmeyi hızlandırmak için AP iktidarı bile tarımda büyük toprak sahiplerini çok daha yüksek oranlarda vergilendirmek gerektiğini tanımakta, giderek, bir toprak reformunun ön koşullarını araştırmağa başlamaktadır. Bunlar, üretim tarzının elbette daha ileri aşamalara geçme yolundaki doğum sancıları ya da belirtileridir.

«Anadolu burjuvazisinin sözcülüğünü almağa çalışan MNP ya da 41'ler hareketleri bu gelişmeye, sosyal gruplar arasında yarattığı ve yaratacağı büyük sarsıntılar dolayısıyla bugün çeşitli isteklerle karşı çıkmaktadırlar. Ne var ki, özlelerine aykırı düştüğü gibi Türkiye'yi daha ileri aşamalara geçirtici bir yörüngeden de şimdilik uzaktır. Bugün için ortada sadece başlarındaki kişilerce daha çok eski düzeni geri getirici yönde kullanılmak istenen önemli bir karşı - tepki görülmektedir.»

Yormayın bu zavallı sosyeteyi

Size bir şey söyleyeyim mi, gece kulüpleri niteliğini değiştirdi artık, yeni müziğin temposu çok hızlı, az dans eden, bir kulübe yemek ve iki laf etmek için gidenler bu zevki kaybettiler. Gürültülü bir program, durmadan yanıp sönen ışıklarla yorgun düşüyorlar. Kulüp sahipleri bu gerçeği de göz önünde bulundurup orta kuşaklara da bir şeyler vermek zorundalar.

GÜL PERİ
(Akşam - 1.3.1970)

Tencere dibin kara, seninki...

...Atatürk bir gün İstanbul dönüşünde doğru İnönü'nün evine gitmiş, hiç parasızlıktan zengin olan kardeşi üzerine dikkatini çekmişti.

Kardeşinin sorumluluğunu üstüne almıyan İnönü, kılını kımıldatmamıştı.

İnönü politikada ahlaktan söz edemez ve hele her işin açıkça yapıldığı bir rejimde, yakınların kazancını nüfuz ticareti saymayı başkalarına bırakmalıdır.

FALİH RIFKI ATAY
(Dünya - 3.3.1970)

Sayın İnönü'nün Çankaya'da bir köşkü, Heybeliada'da bir başkası, oğlunun Maltepe'de bir yalısı varken Maçka'da Taşlık'taki arsayı Gedeleç'le birlikte satınalmasına kim ne dedi? Üstüne sarmaşıklarla sarılı şık bir köşk de yaptırdı. Belediye nezaket gösterdi, «Manzarası kapanmasın» diye önünü park yaptı.

Sayın İnönü'nün biraderini bir tarafa bırakınız. Fakat oğlu sayın Ömer İnönü ticaret yapmıyor mu? Bankalardan kredi almadı mı? Hattâ kredilerini ödeyemeyince bir konkordato yapıldı, alacaklılar hisselerine ne düşeceğini hâlâ elleri kolları bağlı beklemiyorlar mı? Sayın İnönü'ye kim ne dedi? Hiçbir şey!

ORHAN SEYFİ ORHON
(Son Havadis - 6.3.1970)

haftanın karikatürü

Sağ Basın ANT'a saldırıyor

Geçtiğimiz hafta sağcı basında ANT'a karşı «suçluların telaşı içinde» bir saldırı kampanyası açıldı. Kimisi **«Yeminli devrimcilerin dergisi ANT»**, kimisi **«aşırı solcu ANT»**, kimisi **«komünist ANT»** diye dergimize saldırdılar. Hakhdırlar... Zira, ANT, din ve mukaddesat adına, fazilet adına söylemediklerini bırakmayanların maskelerini yırtarak gerçek çehrelerini ortaya çıkartmıştı.

Tercüman Gazetesi'nde Ergun Göze, «askerlere yapılan marksist - leninist propaganda»dan söz ederek bu propagandanın ters sonuçlanacağını söylemekte ve Endonezya örneğini vererek «General Nasutiyon, kendisine bağlı birlikleri harekete geçirmiş ve korkunç bir Devrim İhaneti'ni başladığı noktada boğmuş, kazdığı kuyuya yuvarlamıştır. Endonezya devrimi, bizim yeminli devrimcilerin dergisi ANT'ta haftalarca mersiyeler okunarak ve milliyetçi subaylara küfredilerek anlatılmıştır.» demektedir. Eğer Bay Göze Nasution ve benzerleri gibi Amerikan ve Japon uşaklarını «milliyetçi» sayıyorsa, küfrümüz bakidir.

Bugün Gazetesi'nde sıkmabaşlı Şule Yüksel Şenler ise, bir başka sağcı yazarla giriştiği polemikte, dergimizden «Dine ve dince mukaddes sayılan şahıs ve mefhumlara karşı menfi tutumları ile tanınmış solcu ANT» diye sözetmektedir. Hemen belirtelim ANT, dine ve dince mukaddes sayılan mefhumlara asla menfi davranmamıştır. Ama eğer açık(!)larını defalarca yayınladığımız Mehmet Şevket Eygi ve Şule Yüksel Şenler gibi din bezirganları «dince mukaddes sayılan şahıs» olarak görülüyorsa, onlarla savaşmak, en azından dine saygının gereğidir.

Bugün Gazetesi, yukarıda klişesi görülen yazısında ise, «Komünist ANT Dergisi, Çetin Özek'in marksist olduğunu itiraf etti» demektedir. Mehmet Şevket Eygi'nin diğer gazetesi Bâbıâlide Sabah ise, geçen hafta yayınlanan «Satılmışlar» başlıklı yorumumuzu ele alarak «Aşırı sola, harekete geçmesi için çağrıda bulunuldu» başlığı altında «Aşırı solcu ANT Dergisi'nin son sayısında «Satılmışlar» başlıklı bir yorumla, sol teşekküllerin bu durumdan istifade ederek birlik haline geçilmesi istenmektedir» denilmektedir.

Bugün ve Bâbıâlide Sabah'ın hırçınlığının sebebi malumdur. ANT, geçen hafta aynı şahsa, yani Mehmet Şevket Eygi'ye ait bulunan iki gazetenin Demirel Hükümeti konusunda yaptıkları iki yüzlü yayını bütün çıplaklığıyla, belgesel olarak ortaya koymuştur. Mehmet Şevket Eygi hapisten kurtulmak için yurt dışına kaçtığından, halen çömezlerinden Hayrettin Bulut, her ikisinin de sahibi görünmektedir. Aynı şahsa ait bulunan her iki gazete, geçen hafta da ikiyüzlü yayınlarını sürdürmüş, Bugün 41'leri tutup Demirel'e ve Yeminliler'e veryansın ederken, Bâbıâlide Sabah Demirel'i savunup 41'lere yüklenmektedir.

Her iki gazete ANT'a saldırırlarken, bu konudaki açıklamamıza en ufak bir cevap dahi vermemişler, dindar okurlarının gözlerini boyamağa devam etmişlerdir.

Evet, ANT marksist bir dergi olduğunu, olayları marksist açıdan değerlendirdiğini açık açık belirtmektedir.

Ya Mehmet Şevket Eygi, Hayrettin Bulut ve benzeri din bezirganları? Bir yandan Demirel'e «mason» diye saldıran, öte yandan «mason» Demirel'i göklere çıkartanlar? İsrail dostu Amerika'ya dalkavukluk edenler?

Dindarlıkmış, faziletmiş? Haydi canım sen de...

ANT * Haftalık Dergi * Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN * Sorumlu Müdürü: OSMAN S. AROLAT * Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN * İdare Yeri: CAĞALOĞLU Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL * Tel.: 27 81 09 * P.K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL * Dizgi ve Tertip: E S-İ N MATBAASI * Klişe: ESER KLİŞE * Baskı: VATAN MATBAASI

* Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A.Ş.—Cağaloğlu-İstanbul, Tl.: 27 38 54 * İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL Tel.: 27 89 49 * Abone Şartları: Yıllık 50 Lira, Altı Aylık 25 Lira, Üç Aylık 15 Lira * İlan: Santimi 25 Lira; Yayın ilanları, yüzde 50 indirimlidir * Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım